

**Nordisk statistik
for kriminalforsorgen i Danmark,
Finland, Island, Norge og Sverige**

2008 - 2012

Susanne Hildebrandt (red.)

Direktoratet for Kriminalforsorgen

København april 2014

Udgivet af:

Direktoratet for Kriminalforsorgen

Strandgade 100

1401 København

www.kriminalforsorgen.dk

Copyright: Direktoratet for Kriminalforsorgen, København, april 2014

ISBN: 978-87-93154-01-8

ISSN 1894-7557

Nordisk statistik er ophavsretsligt beskyttet med en [Creative Commons Attribution-Noncommercial 3.0 Unported License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/). Det er tilladt at citere fra publikationen forudsat at der opgives kilde.

Redaktørens forord

Nærværende publikation er resultat af nordisk samarbejde i praksis. Bagved ligger et stort og mangeårigt samarbejde landene imellem. På trods af den samlede indsats er det ikke muligt at opnå fuld sammenlignelighed, fordi landene har forskellig lovgivning og praksis. De nordiske lande er dog alligevel så ens, at det er forsvarligt at foretage sammenligninger på en del områder. Nogle af tabellerne er opgjort på en lidt anden måde, end hvad der er vanligt i landene, ligesom forskelle i resultaterne mellem landene skal tolkes med forsigtighed. I den forbindelse er det vigtigt at læse definitionerne og noterne til tabellerne. Det har taget lang tid at udarbejde og kvalitetssikre definitionerne på svensk. Af hensyn til sammenligneligheden og kontinuiteten i statistikserien har vi derfor beholdt den svenske tekst i definitionerne og i tabellerne. Spørgsmål vedrørende resultater fra de enkelte lande kan rettes til følgende kontaktpersoner og leverandører af talmaterialet til denne rapport:

Danmark: Susanne Hildebrandt: Susanne.Hildebrandt@kriminalforsorgen.dk

Finland: Marja-Liisa Muiluvuori: marja-liisa.muiluvuori@om.fi

Island: Hafdís Guðmundsdóttir: Hafdis@fangelsi.is

Norge: Ragnar Kristoffersen: ragnar.kristoffersen@krus.no

Sverige: Marie Gabrielsson: hk@kriminalvarden.se

Tidligere udgaver af denne statistikserie har været udgivet som rapporter ved Kriminalvårdens hovedkontor i perioden 1991 - 2001 og fra Kriminalomsorgens uddanningscenter KRUS i perioden 2001 - 2008.

Statistikken fra 2006 - 2010 er udgivet som hæfte af Direktoratet for Kriminalforsorgen og kan downloades på www.kriminalforsorgen.dk. Nærværende statistik fra 2008 – 2012 er alene udkommet i elektronisk form og kan downloades på de enkelte landes hjemmesider.

Den danske hjemmeside findes på: www.kriminalforsorgen.dk

Den finske hjemmeside findes på: www.rikosseuraamus.fi

Den islandske hjemmeside findes på: www.fangelsi.is

Den norske hjemmeside findes på: www.krus.no

Den svenske hjemmeside findes på: www.kriminalvarden.se

Indholdsfortegnelse

1	Definitioner.....	6
2	Udviklingstræk i Norden.....	12
2.1	Påbegyndte afsoninger og gennemsnitsbelæg i kriminalforsorgen.....	13
2.1.1	Påbegyndte afsoninger af fængselsstraffe.....	13
2.1.2	Nyankomne til kriminalforsorgen i frihed (frivården).....	14
2.1.3	Gennemsnitligt antal frihedsberøvede.....	16
2.1.4	Forholdet mellem fængsel og kriminalforsorgen i frihed.....	18
2.1.5	Karakteristika ved fængselsdømte en bestemt dag.....	19
2.2	Undvigelser.....	20
2.3	Dødsfald i fængslerne.....	21
2.4	Kapaciteten i fængslerne.....	22
2.5	Personalesituationen.....	23
2.6	Hovedkriminalitet blandt fængselsdømte.....	24
3	Tabeller.....	25
3.1	Klienttillstrømning till kriminalvården.....	25
3.1.1	Danmark.....	25
3.1.2	Finland.....	26
3.1.3	Island.....	27
3.1.4	Norge.....	28
3.1.5	Sverige.....	29
3.2	Medelantal frihedsberøvede per kategori.....	30
3.2.1	Danmark.....	30
3.2.2	Finland.....	31
3.2.3	Island.....	32
3.2.4	Norge.....	33
3.2.5	Sverige.....	34
3.3	Medelantal frivårdsklienter per kategori.....	35
3.3.1	Danmark.....	35
3.3.2	Finland.....	36
3.3.3	Island.....	37
3.3.4	Norge.....	38
3.3.5	Sverige.....	39
3.4	Belægning av fängelsedömda en bestämd dag.....	40
3.4.1	Danmark.....	40
3.4.2	Finland.....	41
3.4.3	Island.....	42
3.4.4	Norge.....	43
3.4.5	Sverige.....	44
3.5	Rymningar direkt från anstalts- eller häktesområde.....	45
3.5.1	Danmark.....	45
3.5.2	Finland.....	45
3.5.3	Island.....	46
3.5.4	Norge.....	46
3.5.5	Sverige.....	47
3.6	Dödsfall i anstalter och häkten.....	48
3.6.1	Danmark.....	48
3.6.2	Finland.....	48

3.6.3	Island.....	48
3.6.4	Norge.....	48
3.6.5	Sverige	48
3.7	Anstalts- og häktesenheter samt platsbykapitet vid årets slut	49
3.7.1	Danmark.....	49
3.7.2	Finland	50
3.7.3	Island.....	51
3.7.4	Norge.....	52
3.7.5	Sverige	53
3.8	Platser, bel�gning og bel�gningsprocent i medeltal	54
3.8.1	Danmark.....	54
3.8.2	Finland	55
3.8.3	Island.....	56
3.8.4	Norge.....	57
3.8.5	Sverige	58
3.9	Anställda i kriminalvården i absoluta tal og i relation til antalet klienter	59
3.9.1	Danmark	59
3.9.2	Finland	59
3.9.3	Island.....	60
3.9.4	Norge.....	60
3.9.5	Sverige	61
3.10	Bel�gningsprocent fängelsedömda etter k�n og hovudbrott	62
3.10.1	Danmark.....	62
3.10.2	Finland	63
3.10.3	Island.....	64
3.10.4	Norge.....	65
3.10.5	Sverige	66

1 Definitioner

Beläggning

Personer som upptar en plats som drivs av kriminalvården.

Bötesförvandling

De som tilldömts böter och inte betalat kan i stället få avtjäna en tid i fängelse. I Danmark, Island och Norge kan en person som först avtjänar en fängelsedom vara kvar i fängelse för att avtjäna bötesstraff. I Island och Norge räknas personen då i kategorin bötesförvandling, men i Danmark räknas personen i kategorin dömda. Bötesförvandling i Sverige innebär att den som döms till böter och inte kan betala, döms på nytt. Domen blir då fängelse i lägst fjorton dagar och högst tre månader.

Central administration

Avser i Danmark Direktoratet for Kriminalforsorgen, i Finland Bråttspåföljdsverket/Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, i Norge Kriminalomsorgsdirektoratet och de regionala kontoren, i Sverige Kriminalvårdens huvudkontor och de regionala kontoren och i Island den islandske kriminalvårdstyrelsen ("Fangelsismálastofnun ríkisins").

Dödsfall i anstalter och häkten

Avser de personer som har dött eller tagit sitt liv inne på anstalten eller inne på häktet. När den intagna skadat sig själv inne på anstalten eller häktet och senare dör av skadan utanför anstalten eller häktet, t.ex. i sjukhus, räknas även detta som självmord i fängelse respektive häkte.

Dömda till fängelse

Personer dömda till frihetsberövande kriminalvårdspåföljd och som är inskrivna vid anstalt eller häkte och avtjänar straff i eller utanför anstalt.

Elektronisk kontroll

Ett alternativt sätt att verkställa ett utdömt fängelsestraff är användning av s.k. fotboja (intensivövervakning). Klienter med fotboja har förbud att vistas utanför bostaden annat än på särskilt angivna tider och för särskilda ändamål, som t.ex. arbete eller inköp. Efterlevnaden av förbudet kontrolleras med elektroniska hjälpmedel. För att kunna avtjäna med fotboja skall den dömda ha medgivande från samboende och egen bostad, arbete eller delta i utbildning. Danmark införde elektronisk övervakning fr.o.m. 1 juli 2005. Målgruppen i Danmark var fram till april 2006 rattfyllerister och personer som kört bil utan körkort med ett fängelsestraff på t.o.m. 3 månader. Från april 2006 utökades målgruppen till alla typer brott och till personer som på gärningstidpunkten var under 25 år. Från juli 2008 upphörde kravet om 25 års åldersgräns och i juli 2010 utökades gränsen från tre månaders fängelse till fängelsestraff upp till och med fem månader.

I Finland finns elektronisk kontroll sedan 1 oktober 2006 som utslussning, på finska ”övervakad frihet på prov”. Tillsynen sköts av fängelsepersonal och klienterna ingår i beläggningen för fängelsedömda. Från början av november 2011 beslutade Finland att, vid särskilda tillfällen, också använda fotboja för verkställighet av straff för dömda med en dom upp till 6 månader (om det t.ex. är problem av social karaktär som medför att samhällstjänst inte kan användas).

1 oktober 2011 introducerade Island elektronisk kontroll vid utslussning. När det utdömda fängelsestraffet är 12 månader eller mer kan en klient avsluta straffet utanför anstalt genom elektronisk kontroll. Vid 12 månaders fängelse kan elektronisk kontroll vara i 30 dagar. Sedan kan det förlängas med 2,5 dagar för varje utdömd månad. Maximalt kan det vara i 240 dagar.

Norge införde elektronisk övervakning fr.o.m. 1.8.2008. Målgruppen är de som är dömd till ett fängelsestraff på till och med fyra månader eller som har fyra månader kvar att avtjäna.

I Sverige kan klienter med elektronisk kontroll delta i program eller vård och behandling om inte särskilda skäl talar emot. Elektronisk kontroll har funnits i svensk kriminalvård sedan 1994, först som försöksverksamhet vid högst två månader fängelse, implementerades i hela landet från 1997 vid fängelsestraff på högst tre månader och från den 1 april 2005 vid fängelse högst sex månader. Man använder också fotbojan som en utslussåtgärd för intagna som är dömda till minst två års fängelse. Från och med år 2007 kan dömda till minst sex månaders fängelse beviljas fotboja i samband med utsluss.

Enhet

En hel eller en del av en anstalt. En anstalt som har en sluten och en öppen del räknas som två enheter. En anstalt som har två geografiskt åtskilda delar där båda är slutna/öppna räknas också som två enheter.

Förvaring

Förvaring i Danmark är ett tidsbestämt straff som kan utdömas om en person begått ett allvarligt brott och utgör fara för andras liv. Rätten avgör när personen ska frigges. I Norge är förvaring ett tidsbestämt straff som kan utdömas om en person begått ett allvarligt brott och rätten menar att det är risk för återfall. Det utdöms en maximitid och vanligtvis en minimitid som ska avtjänas. Den förvaringsdömda kan frigges på prov när minimitiden är avtjänat. Maximitiden kan förlängas av domstolen.

Häktade

Personer misstänkta för brott som är frihetsberövade efter beslut av domstol. I Danmark och Norge ingår en liten grupp som är satt i fängelse enligt polisens order (på dansk: anholdte).

Häkte

En sluten enhet där häktade med flera förvaras. I Danmark är begreppet arresthus. Köpenhamns fängelser ingår under häkten. Majoriteten av platserna används till häktade personer, och endast en liten andel till personer som verkställer ett fängelsestraff. Det samma gäller i Sverige. I Finland,

Island och Norge finns inte några särskilda häkten utan häktade finns på vissa slutna anstalter. Av de intagna på svenska häkten är cirka 85 procent häktade. De övriga består dels av fängelsedömda som av särskilda skäl finns på häkte samt gruppen "övriga inskrivna" enligt definition.

Huvudbrott

Det brott i domen som har den längsta strafftiden. I mord/dråp ingår planerat och oplanerat dråp och försök till mord eller dråp, men inte oaktsamt dödande. I narkotikabrott ingår även smuggling. Hot ingår i våldsbrott. Rattfylleri ingår i trafikbrott. Tillgreppsbrott ingår inte i ekonomiska brott.

Inskrivna frihetsberövade

Inskrivna vid anstalter och häkten samt andra enheter som drivs av kriminalvården utom de olovligen frånvarande och utom de dömda till elektronisk kontroll. Antalet inkluderar inskrivna som till exempel är på sjukhus, på behandlingshem eller någon form av utslusningsboende som inte tillhör kriminalvården.

Inskrivna frivårdsklienter

Antalet inskrivna vid frivården som avtjänar en pågående verkställighet inom frivården. De anstaltsklienter som redan är inskrivna, men ännu inte villkorligt frigivits, räknas inte. Klienter i elektronisk kontroll räknas.

Kontraktsvård, eller skyddstillsyn med särskild behandlingsplan

Finns endast i Sverige. En villkorlig dom som ersätter ett fängelsestraff på upp till två år. Förutom det som ingår i skyddstillsynen ska den dömda följa en särskild behandlingsplan. Påföljden är främst avsedd för missbrukare. Den dömda ska lämna sitt samtycke och innebär behandling på behandlingshem eller i öppenvård.

Livstidsdömda

Personer dömda till fängelse på livstid. I Danmark avgörs det om den dömda skall frigges på prov när 12 år av straffet är avtjänat. Det bestäms en prøvotid på upp till 5 år.

I Finland och Sverige är straffet verkställt om personen beviljas nåd. I Sverige räknas klienten som livstidsdömd fram till dess straffet blivit tidsbestämt av domstol (från november 2006) eller beviljats nåd. En livstidsdömd kan ansöka om tidsbestämning när 10 år av straffet har avtjänats. Tiden kan inte bestämmas till kortare än 18 år. I Finland kan domstolen från den 1 oktober 2006 avgöra om den dömda ska frigges villkorligt när 12 år av straffet har avtjänats. Personer redovisas som livstidsdömda så länge som strafftiden är obestämd. Ingen i Island är livstidsdömd, men straffet finns i isländsk lagstiftning. Norge har inte livstidsstraff.

Nyttillkomna klienter i kriminalvård i frihet

Klienter som under perioden börjat verkställa någon form av påföljd inom kriminalvården. Även de som villkorligt frigivits med övervakning (på dansk: tilsyn) ingår.

Personal

Den totala personalresursen oavsett sjukfrånvaro, uttryckt i årsarbetskrafter/heltids-tjänster, som är anställda i kriminalvården. En person som arbetar halvtid och är anställd sex månader under ett budgetår är således 0,25 personalresurser.

I Danmark är både lärare och sjukvårdspersonal anställda inom kriminalvården. I Finland är de flesta av sjukvårdspersonalen anställda inom kriminalvården, däremot är de flesta lärare inte anställda. I Island och Norge är bibliotekarier, lärare och sjukvårdspersonal inte anställda inom kriminalvården. I Island är kökspersonal inte anställd av kriminalvården med undantag för ett fängelse.

I Sverige är läkare normalt inte anställda, lärare är anställda av kriminalvården sedan år 2008.

Översikt över personal som ingår i tabell 9.

Kategori	Danmark		Finland		Island		Norge		Sverige	
	Ingår	Ingår inte	Ingår	Ingår inte	Ingår	Ingår inte	Ingår	Ingår inte	Ingår	Ingår inte
Lärare för intagna	X		X	X		X		X	X	
Lärare för personal	X			X		X		X	X	
Vårdare i utbildning	X			X		X		X	X	
Vårdare i praktik	X		X			X	X		X	
Läkare	X		X	X		X		X		X
Sjukvårdspersonal	X		X	X		X		X	X	
Kultur och fritid	X		X	X		X	X		X	X
Behandlare/ programledare	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Platser, platskapacitet

Tillgängliga platser dvs. platser som kan beläggas heldygn kontinuerligt och har varit eller kunde ha varit i bruk.

Påbörjade fängelsestraff

Personer som under perioden påbörjat verkställighet av frihetsberövande straff i fängelse och häkte.

Bötesfångar och klienter med fotboja (elektronisk kontroll) är ej medräknade.

Rymningar direkt från anstalt eller häkte

Antalet gånger personer har avvikit direkt från anstalten eller häktets område (innanför fysiskt hinder på slutna anstalter och häkten). Om två personer avviker samtidigt räknas det alltså som två avvikelser.

Samhällstjänst

Skall ersätta ett fängelsestraff genom att den dömda utför oavlönat arbete i ett bestämt antal timmar. Arbetet utförs oftast för någon ideell förening. Den dömda ska lämna sitt samtycke. I Sverige kombineras samhällstjänst med skyddstillsyn. I Sverige finns också påföljden villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst. Den som döms till denna påföljd står inte under övervakning. I Island kan kriminalvårdstyrelsen besluta om samhällstjänst när den dömda har en ovillkorlig dom på högst nio månader. Personer som är dömda till böter överstigande ungefär € 360 och inte betalar, kan också få avtjäna samhällstjänst.

Samhällsstraff

I det norska "samfunnsstraffet" skall de utdömda timmarna, från 30 till maximalt 420, avtjänas genom a) samhällsnyttigt arbete b) deltagande i programverksamhet eller c) andra åtgärder som syftar till att motverka återfall i ny kriminalitet. Samhällsnyttigt arbete motsvarar det som tidigare kallades "samfunnstjeneste" (samhällstjänst) i Norge.

Skyddstillsyn

Finns endast i Sverige. Personen har övervakning under normalt ett år, men prøvotiden är tre år. Villkor om missbruksvård m.m. kan förekomma.

Skyddstillsyn med särskild behandlingsplan

Se kontraktsvård.

Slutna anstalter

Anstalter/enheter med någon form av rymningshinder.

Straffbarhetsåldern

I de nordiska länderna har straffbarhetsåldern hittills varit 15 år. Den 1. juli 2010 blev straffbarhetsåldern sänkt till 14 år i Danmark. I februari 2012 beslutade folketinget att ändra beslutet och straffbarhetsåldern är nu igen 15 år.

Tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella

Finns endast i Danmark. Personer som är psykiskt sjuka och som på grund av att de har begått brott är dömda till psykiatrisk vård samt tillsyn av frivården.

Utländska medborgare

Personer med utländskt medborgarskap oavsett var de är bosatta.

Villkorlig dom med övervakning

De klienter som får en tidsbestämd villkorlig dom till fängelse. I Danmark kan det även förekomma att det inte är fastställt något tidsbestämd straff i den villkorliga domen. Under en viss prøvotid kan domen omvandlas till fängelse om nya brott begås eller vid misskötsamhet. En villkorlig dom till fängelse kan i vissa fall kombineras med övervakning och i Norge är detta alltid fallet. I Danmark, Island och Norge kan även villkor om narkotika- och alkoholbehandling förekomma. I Finland är det bara unga som fyllt 15 men inte 21 när brottet begicks som kan komma i fråga.

Villkorlig dom för trafikbrott med alkoholistbehandling / missbruksprogram

I Danmark är övervakning med behandling av alkoholproblem ett villkorligt fängelsestraff som kan föreläggas om den dömdes alkoholkoncentration i blodet är högre än 2 promille eller om personen har återfallit i rattfylleri. Behandlingens längd bestäms av rätten, baserat på preliminär rapport framtagen av frivården. Vanligtvis pågår behandlingen under ett år. Den består normalt sett av behandling med Antabus två gånger i veckan samt medicinsk och social rådgivning.

I Norge kan förare påverkade av alkohol, droger eller medicinering dömas till ett villkorligt fängelsestraff om den dömden deltar i ett behandlingsprogram. Det innehåller en bedömning av behovet av behandling, individuella samtal minst en gång var fjortonde dag samt 20 till 30 timmars utbildning som normalt sker i grupp. Den dömden ska lämna sitt samtycke. Majoriteten av deltagarna består av rattfyllerister.

Villkorligt frigivna med övervakning

De klienter som avtjänat fängelsestraff och frigivits efter att del av strafftiden avtjänats enligt särskilda regler. De som redovisas som frivårdsklienter är villkorligt frigivna som efter frigivningen har en övervakare. Villkor om missbruksvård m.m. kan förekomma.

Öppna anstalter

Den typ av anstalt/enhet där egentliga rymningshinder inte finns.

Övriga inskrivna

Avser till exempel förvärtagna enligt utlänningslagen, psykiskt störda, missbrukare och vård av unga.

Teckenförklaring

- noll
- 0 mindre än 0,5
- . ingen adekvat uppgift
- .. ingen uppgift

Avrundning kan medföra att summan av talen i någon tabell avviker från totalen

2 Udviklingstræk i Norden

Dette kapitel kommenterer udvalgte udviklingstræk i kriminalforsorgen i de nordiske lande i perioden 2008 til 2012.

Indledningsvis handler afsnit 2.1.1 om tilgangen af dømte, der afsoner deres dom i et fængsel (eller et arresthus), også selv om de undtagelsesvis ikke opholder sig i et fængsel (eller arresthus), men eksempelvis på et hospital eller en pension.

Det vil sige, at der ikke er medtaget de dømte, der afsoner deres dom i elektronisk overvågning. De bliver administreret af i kriminalforsorgen i frihed og tæller derfor med sammen med de øvrige i den fri forsorg eksempelvis samfundstjenestedømte, betinget dømte i tilsyn o.s.v. i 2.1.2.

Afsnit 2.1.3 drejer sig om om det gennemsnitlige antal frihedsberøvede i fængslerne (og arresthusene).

I afsnit 2.1.4 er det også en gennemsnitsbetragtning, men her er der tale om hele populationen af strafunderlagte, både i fængsler (og arresthuse) og i den fri kriminalforsorg.

Afsnit 2.1.5 angår antallet af dømte i fængsler (og arresthuse) på een bestemt dag – hvor mange kvinder, unge, udlændinge og livstidsdømte.

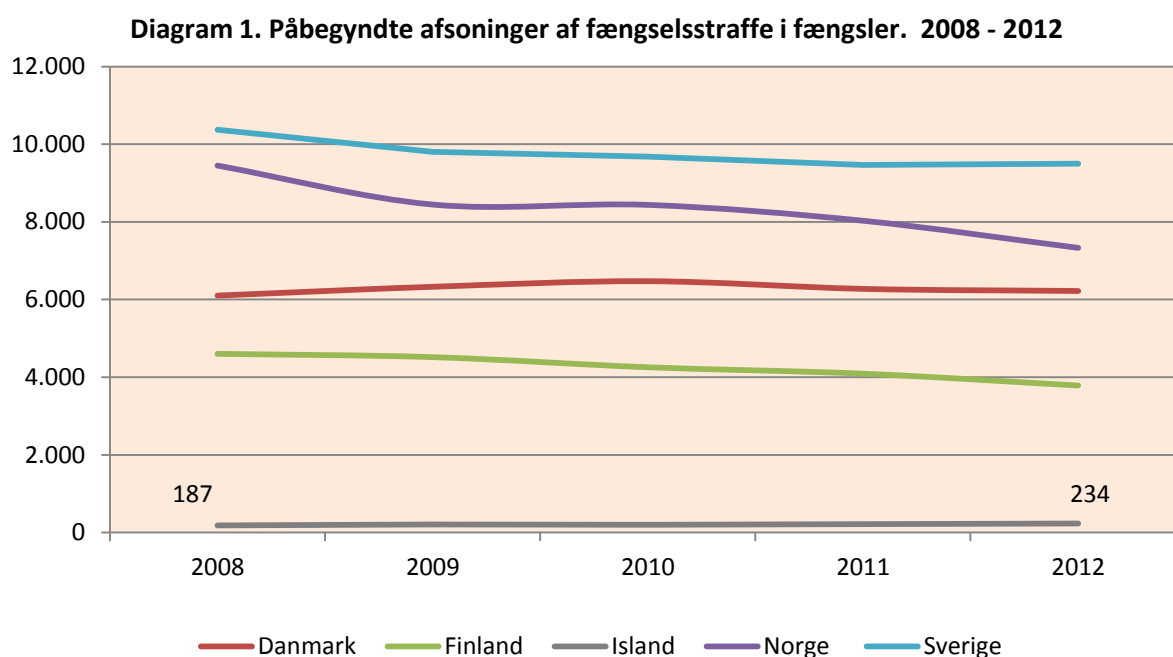
Herefter ses der på undvigelser afsnit 2.2, dødsfald 2.3, kapaciteten 2.4, personale 2.5 og til sidst en opgørelse over hovedkriminaliteten opgjort en bestemt dag i fængslerne (og arresthusene). Afsnit 3 er tabelafsnit.

2.1 Påbegyndte afsoninger og gennemsnitsbelæg i kriminalforsorgen

2.1.1 Påbegyndte afsoninger af fængselsstraffe i fængsler

Nedenstående diagram viser påbegyndte afsoninger af fængselsstraffe i fængslerne i Norden.

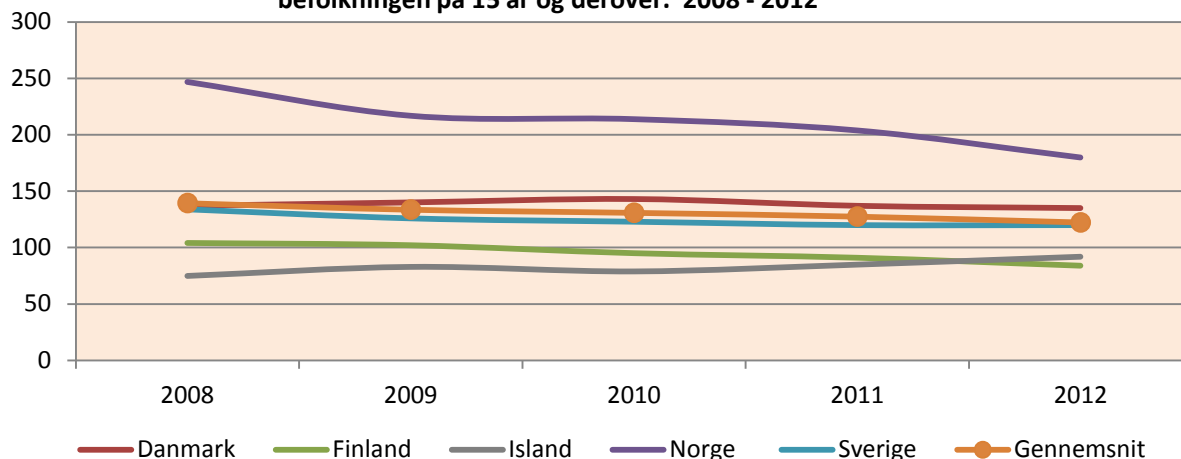
I hele Norden blev der iværksat 27.078 afsoninger i 2012 - et samlet fald på 12 procent i forhold til 2008. Antallet af påbegyndte afsoninger af fængselsstraffe er faldet i Sverige med 8 procent, i Norge med 22 procent, i Danmark med 2 procent, i Finland med 18 procent. Danmark har oplevet stigning på 2 procent, mens antallet i Island er steget 25 procent.

En del af forklaringen på faldet af afsoninger i fængsel beror på, at der i flere lande bliver afviklet flere afsoninger i elektronisk overvågning (fodlænke), som dermed fuldbyrdes i kriminalforsorgen i frihed.

En sammenligning af påbegyndte afsoninger i fængsler i forhold til befolkningens størrelse vises herunder. Samlet set faldt antallet af påbegyndte afsoninger i Norden fra 139 til 122 pr. 100 000 af befolkningen på 15 år og derover.

Diagram 2. Påbegyndte afsoninger af fængselsstraffe i fængsler pr. 100.000 af befolkningen på 15 år og derover. 2008 - 2012

Norge er det land i Norden, der har indsat relativt flest personer til afsoning af en fængselsstraf. Antallet er dog faldet kraftigt i løbet af perioden, fordi Norge var ved at afvikle venterkø i 2008, og derfor var udgangspunktet usædvanligt højt. I 2008 var der 247 pr. 100.000 af befolkningen over 15 år, der påbegyndte afsoningen af en fængselsstraf, mens antallet faldt til 180 påbegyndte afsoninger i 2012. Flere og længere varetægtsfængslinger har bidraget til at fortrænge afsoningskapacitet i Norges fængsler med den konsekvens, at ventekøen er begyndt at stige lidt igen.

I Danmark har antallet været mere stabilt, fra 135 til 143 pr. 100.000 af befolkningen på 15 år og derover i femårsperioden, eftersom udgangspunktet i 2008 var lavt - betinget af de utilsigtede virkninger af den forudgående retsreform i Danmark i 2007.

Island havde det laveste antal i 2008 med 75, men er i slutningen af den betragtede periode, nået op på 92 påbegyndte afsoninger pr. 100.000 af befolkningen på 15 år og derover. Ibrugtagningen af et nyt fængsel med 20 pladser har muliggjort dette. Finlands påbegyndte afsoninger er faldet i hele perioden fra 104 til 84 pr. 100.000 af indbyggerne over 15 år uden påviselige årsager.

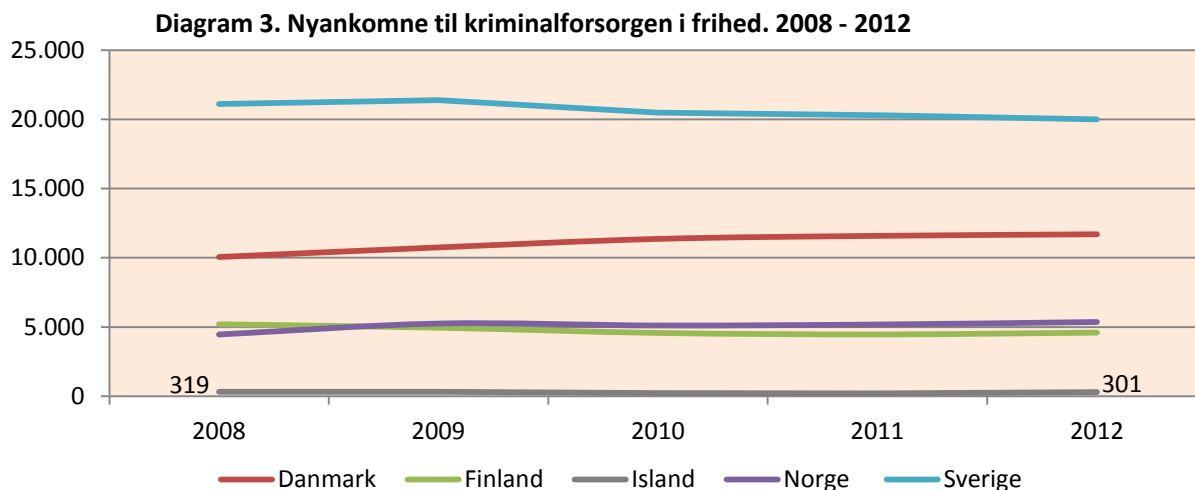
2.1.2 Nyankomne til kriminalforsorgen i frihed (frivården)

Tabellerne i 3.1 og diagram 3 viser antallet af nyankomne klienter til kriminalforsorgen i frihed. Samlet set iværksatte kriminalforsorgen i frihed i Norden 41.937 reaktioner i 2012, hvilket er en samlet stigning på 2 procent i femårsperioden.

Finland har oplevet et fald i perioden - på 12 procent. Nedgangen stammer fra et fald dels i anvendelsen af samfundstjeneste på 24 procent og dels et relativt stort fald i antallet af prøveløsladte på 21 procent. Antallet af nyankomne til kriminalforsorgen i frihed i Island er faldet 6 procent. Det dækker over et fald i både samfundstjeneste og tilsyn med prøveløsladte på omkring 15 procent, mens indførelsen af udslusning med elektronisk kontrol i 2011 har betydet, at den gruppe nu udgør 10 procent af alle nytilkomne.

I Danmark er tilgangen til kriminalforsorgen i frihed steget med 16 procent. Årsagen til stigningen skal dels findes i det relativt mindre udgangspunkt i 2008, og dels i det faktum, at flere kom i

elektronisk kontrol med fodlænke, som blev indført i Danmark i 2005. Det er den klientkategori, som er steget mest, næsten 2.419 klienter fik fodlænke på i 2012 - mere end en fordobling - fra 2008 til 2012. Norge indførte elektronisk kontrol i 2008 og har i 2012 haft over 1.300 klienter i fodlænke. Det er 24 procent af alle klienter i kriminalforsorgen i frihed i Norge, hvilket forklarer den samlede stigning af klienter i perioden på 20 procent.

I Danmark og Sverige udgør elektronisk kontrol henholdsvis 21 procent og 11 procent af samtlige tilsyn. I Finland blev der i november 2011 vedtaget en ny lovgivning om anvendelse af elektronisk kontrol (Övervaknings-straff.) Dømte i fodlænke udgør herefter fire procent af klienterne i friomsorgen i Finland.

Elektronisk kontrol som udslusning er som noget nyt medtaget i tabellerne, da ordningen nu findes i alle de nordiske lande. Island og Danmark har først for nylig (henhv. 1. oktober 2011 og 1. juli 2013) indført elektronisk kontrol med fodlænke som udslusning fra fængsel. I Finland har denne afsoningsform været anvendt til udslusning i flere år. Her er det dog fængselspersonalet, der varetager kontrolopgaven, og antallet er derfor ikke medtaget i tabel 1 under 'Nytilkomne klienter i frivården', men derimod i tabel 2 under dømte til fængsel opgjort som gennemsnitligt dagligt belæg. I Sverige er det tre procent af klienterne i kriminalforsorgen i frihed, der har fodlænke på ved udslusning fra fængsel. Norge anvender også i stigende omfang elektronisk kontrol ved udslusning, her udgør gruppen ligeledes tre procent i 2012.

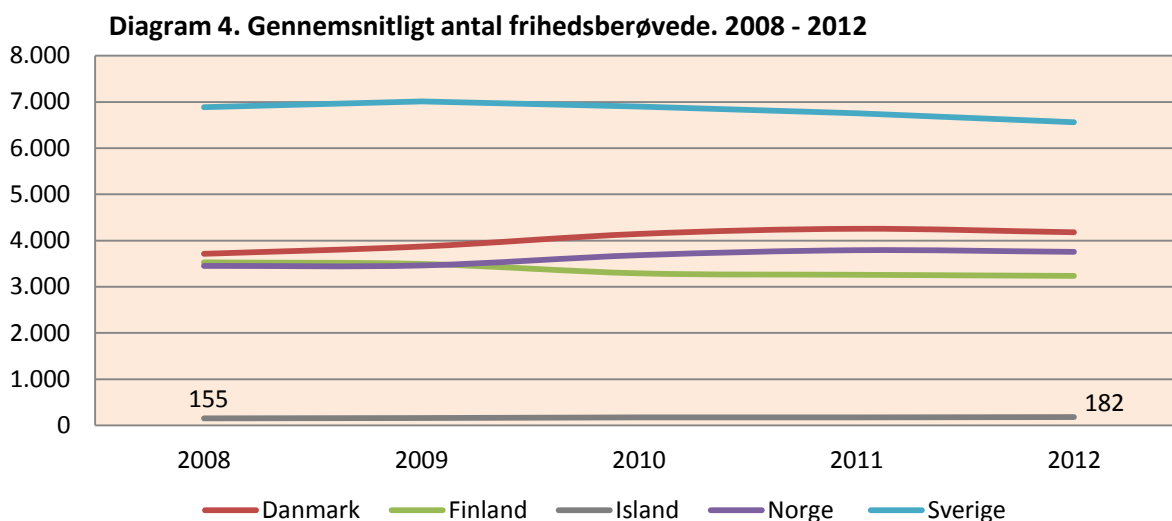
I de nordiske lande er samfundstjeneste den mest anvendte sanktion i kriminalforsorgen i frihed.

I Danmark udgør den 32 procent, og i Sverige er det 33 procent af alle nyankomne klienter, der har fået en samfundstjenestedom. I Norge bidrager samfundsstraffen med 46 procent til antallet af klienter i kriminalforsorgen i frihed. I Island er det næsten 50 procent, og i Finland udgør samfundstjeneste hele 60 procent af alle nye klienter i kriminalforsorgen i frihed.

Overordnet ses det, at Danmark og Sverige i større udstrækning end de øvrige nordiske lande fuldbyrder sanktionerne i kriminalforsorgen i frihed.

2.1.3 Gennemsnitligt antal frihedsberøvede i fængsler

I gennemsnit var der i alt 17.907 indsatte hver dag i de nordiske fængsler i 2012. Det er næsten på niveau med udgangspunktet i 2008 – med en stigning på én procent. I den femårige periode har Danmark, Island og Norge oplevet et stigende antal frihedsberøvede. Danmark var, som tidligere nævnt, underlagt utilsigtede virkninger af retsreformen i år 2008, hvilket resulterede i det laveste antal frihedsberøvede i mange år. Derfor ses der naturligt en stigning i perioden fra 2008 på 12 procent. I Island steg antallet 17 procent. Det har været muligt, fordi Island tog et nyt åbent fængsel i brug i foråret 2010. I Norge steg antallet af frihedsberøvede ni procent henover perioden. Finland undergik en modsatrettet tendens - her var der et fald på otte procent. I Sverige ses et fald på fem procent.

Udviklingen i det gennemsnitlige antal frihedsberøvede pr. 100.000 af hele befolkningen i de enkelte nordiske lande de sidste fem år vises i tabel 1 nedenfor. I 2012 var der i de nordiske fængsler i alt 69 indsatte pr. 100.000 af hele befolkningen i Norden.

Tabel 1. Gennemsnitligt antal frihedsberøvede pr. 100.000 af hele befolkningen. 2008 – 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Danmark	68	70	75	77	75
Finland	67	66	61	61	60
Island	49	50	54	55	57
Norge	73	72	76	75	74
Sverige	74	75	73	71	69
Hele Norden	71	71	71	71	69

Island skiller sig ud med langt færrest indsatte pr. 100 000 af befolkningen. På trods af et stigende antal frihedsberøvede er Island stadig det land i Norden, der har færrest indsatte af befolkningen pr. 100.000. Danmark er det land i Norden der, med 75 indsatte pr. 100.000 indbyggere, havde flest indbyggere i fængsel i 2012. Tallet er steget fra 68 i 2008. Norge har haft mere stabile andele, mellem 72 og 76 frihedsberøvede pr. 100.000 af befolkningen. Sverige har, efter en nedgang i antallet de senere år, 69 indsatte i 2012 pr. 100.000 indbyggere. I Finland kan der konstateres et stort fald fra 67 til 60. Trods bevægelserne viser tabellen, at antallet af indsatte i Norden samlet set er ganske stabilt. Det skal bemærkes, at der i fangepopulationen i den nordiske statistik er inkluderet fraværende afsonere, hvilket betyder at antallet af indsatte pr. 100.000 indbyggere bliver lidt større end i andre publikationer.

I tabel 2 vises det antal måneder, der i gennemsnit er idømt til ubetinget fængselsstraf i Norden i perioden 2008 - 2012. Finland ligger højest og er tilmed steget i de sidste to år til 11,6 måned i gennemsnit i 2012. Norge idømmer færrest antal måneder, men udviser en stigning fra 4,9 måneder til 6 måneder i den betragtede periode. Danmark bevæger sig mellem 6 og 6,6 idømte måneder i hele perioden, hvilket er noget lavere end både Sverige og Island, hvor Sverige har haft gennemsnitligt idømte måneder på mellem 8,0 og 8,7, og Island mellem 7,4 og 9,1 måneder.

Tabel 2. Gennemsnitligt antal idømte måneder ubetinget fængselsstraf. 2008 – 2012¹

	2008	2009	2010	2011	2012
Danmark	6,0	6,4	6,6	6,1	6,3
Finland	10,1	10,0	9,8	11,1	11,6
Norge	4,9	5,2	5,5	6,0	6,0 ²
Sverige	8,4	8,4	8,7	8,6	8,0
Island	8,6	8,8	9,1	7,4	8,2

Beregningene er foretaget på lidt forskellig måde (jf. note 1), hvilket indebærer, at tallene ikke er helt sammenlignelige landene imellem. Tallene illustrerer imidlertid udviklingen i det enkelte land.

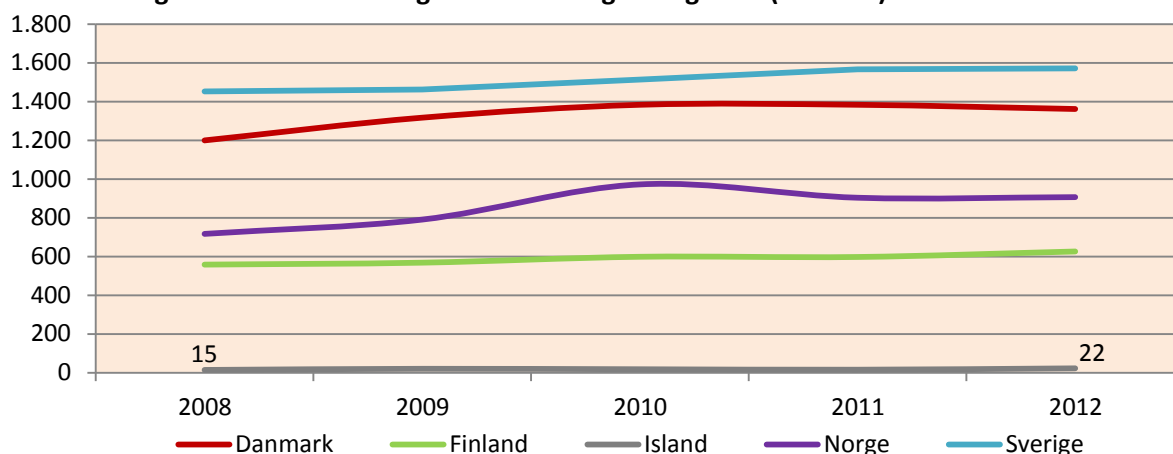
Diagram 5 viser udviklingen i antallet af varetægtsfængslede (häktade) i Norden i femårsperioden. Det fremgår, at antallet er steget i alle landene - samlet set med 14 procent fra 2008 til 2012.

Island og Norge stod for den største stigning på henholdsvis 47 og 26 procent. I Danmark er antallet af arresteranter steget med 14 procent i hele perioden, mens antallet i Finland steg 12 procent og 8 procent i Sverige.

¹ Beregningen er foretaget på grundlag af idømt straf for alle afsagte fængselsdomme i Danmark (opgjort af Danmarks Statistik) Finland og Norge i det aktuelle år. I Island og Sverige er gennemsnittet beregnet på grundlag af idømt straf i de modtagne fængselsdomme i kriminalforsorgen det aktuelle år. Forskellen i beregningsgrundlaget kan have en vis betydning for resultatet, da stafniveaueet landene imellem ikke uden videre kan sammenlignes. Forskellen vil imidlertid ikke påvirke tendensen over tid.

² Estimeret tal

Diagram 5. Gennemsnitligt antal varetægtsfængslede (håktade). 2008 - 2012

I Danmark udgør andelen af varetægtsfængslede 33 procent af det samlede belæg. I Norge og Sverige er omkring 25 procent af belægget varetægtsfængslede. Island og Finland har fortsat Nordens laveste andel af varetægtsfængslede, henholdsvis 12 procent og 19 procent af alle frihedsberøvede.

2.1.4 Forholdet mellem fængsel og kriminalforsorgen i frihed

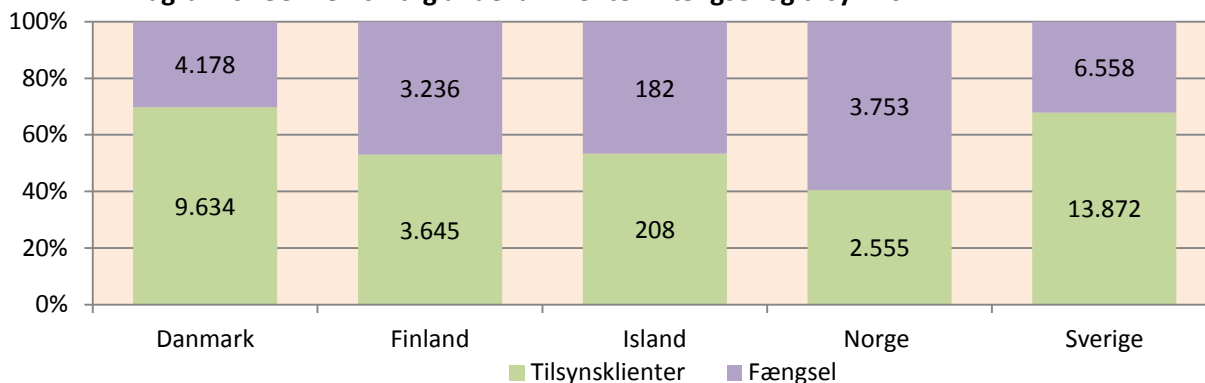
Tabel 3 viser det gennemsnitlige antal personer i Norden, som enten var frihedsberøvede eller underlagt tilsyn af kriminalforsorgen i frihed - herunder personer i fodlænke, jf. tabel 3.2 og 3.3. Det totale antal klienter i Norden var 47.933 i 2012, det svarer til 190 pr. 100.000 af befolkningen i Norden. 63 procent af klienterne var underlagt et tilsyn af den fri kriminalforsorg, mens 37 procent var frihedsberøvede.

Tabel 3. Gennemsnitligt antal klienter i kriminalforsorgen i Norden. 2012

	Danmark	Finland	Island	Norge	Sverige	I alt
Frihedsberøvede	4 178	3 236	182	3 753	6 558	17 907
Tilsynsklienter	9 634	3 645	208	2 555	13 872	30 026
Totalt	13 812	6 881	390	6 308	20 430	47 933

Tabellen viser, at der er stor forskel på reaktionerne i Norden. Som tidligere omtalt er Norge det land, der sætter flest i fængsel, hvor de andre nordiske lande i højere grad anvender tilsyn i den fri kriminalforsorg som sanktion. Andelen af tilsynsklienter i forhold til frihedsberøvede udgør omkring to tredjedele i både Danmark og Sverige. I Finland og Island er lidt mere end halvdelen underlagt kriminalforsorgen i frihed, mens kun to femtedele af alle klienter i Norge er i tilsyn.

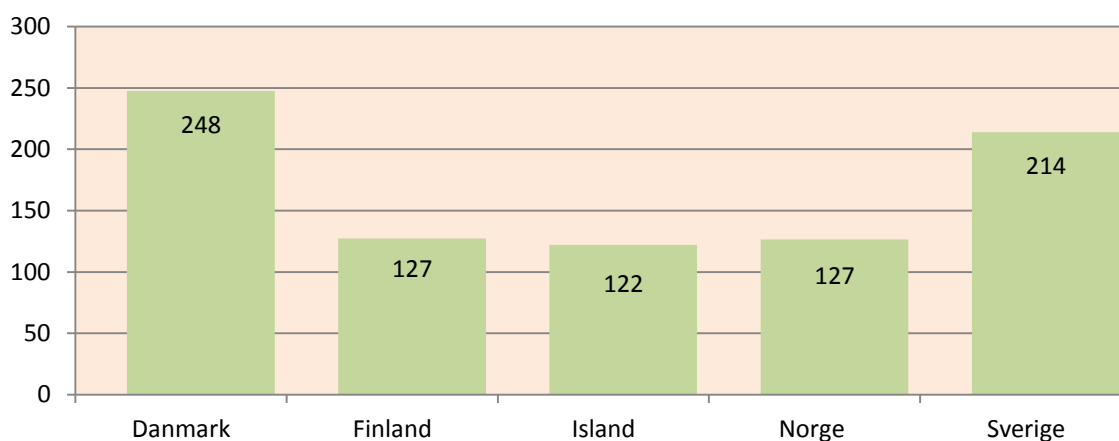
Diagram 6. Gennemsnitlig andel af klienter i fængsel og tilsyn 2012

Af diagram 7 fremgår det, at Danmark er det land i Norden, hvor flest er underlagt en sanktion, der fuldbyrdes af Kriminalforsorgen. 248 personer ud af 100.000 danske indbyggere var i gennemsnit i 2012 underlagt en straf. Det samme var 214 i Sverige.

Finland, Norge og Island straffer henholdsvis 127 og 122 ud af 100.000 af befolkningen. Samlet set er der 185 personer ud af 100.000 af befolkningen i Norden, der er underlagt en sanktion i kriminalforsorgen.

Diagram 7. Klienter i fængsel eller tilsyn pr. 100.000 af hele befolkningen 2012

2.1.5 Karakteristika ved fængselsdømte en bestemt dag

Kvindens andel af dømte i de nordiske landes fængsler kan ses i tabel 3.4 i tabeldelen.

Det fremgår, at henholdsvis tre procent i Danmark og Island, fem procent i Norge, seks procent i Sverige og syv procent i Finland er kvinder.

I Finland er andelen stigende, mens der i Norge og Island er tale om en faldende andel af kvinder.

Det fremgår ligeledes, at andelen af fængselsdømte udenlandske statsborgere er blevet større i de nordiske lande. I Danmark og Island er henholdsvis 18 og 21 procent af de dømte udlændinge.

I Finland er det 10 procent, i Norge udgør andelen 23 procent, mens Sverige har godt 31 procent udenlandske statsborgere blandt de fængselsdømte. Andelen af dømte fra andre nordiske lande

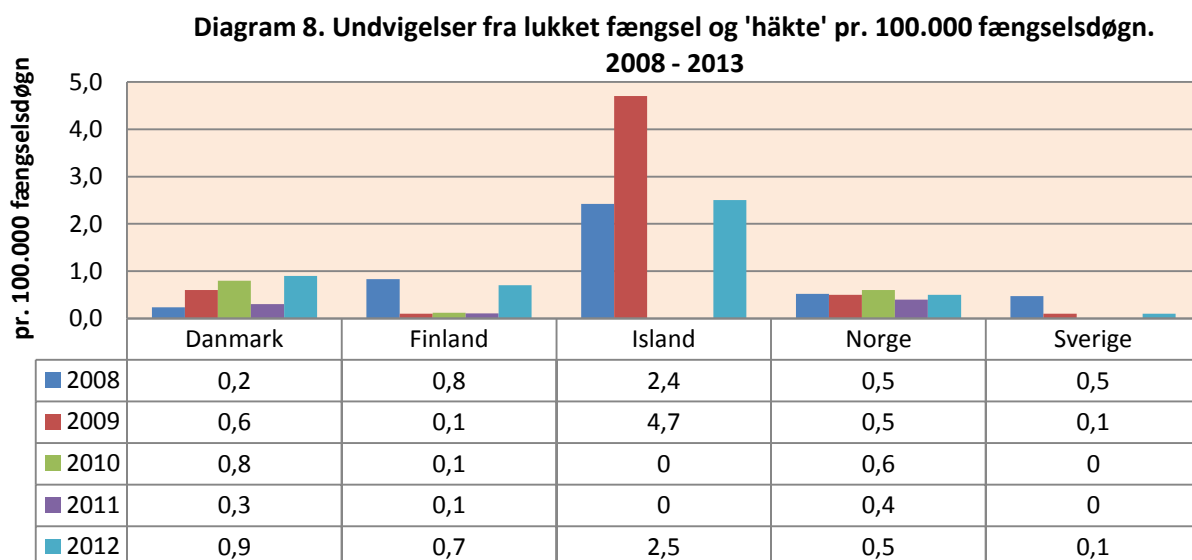
ligger på et meget lavt niveau. Danmark og Finland har under en procent, Island ingen, Norge har lidt mere end en procent, mens Sverige topper med tre procent indsatte nordiske landsmænd.

I 2012 var der ingen unge mellem 15 og 17 år dømt i Sverige. Island havde én dømt ung mellem 15 og 17 år, mens Norge havde tre. Med hver fire dømt under 18 år havde Danmark og Finland det største antal unge i fængsel.

Antallet af livstidsdømte er stadigt stigende i Finland. I 2012 var der 198, hvilket er næsten ni procent af alle dømt. I Sverige afsøner 155 personer livstidsstraf. Det er godt tre procent af de dømt. Danmark har færrest livstidsdømte, omkring én procent har andelen udgjort de senere år - det svarer til, at 25 personer afsønde en livstidsdom i 2012. Island bruger ikke livstidsstraf og Norge har slet ikke mulighed for at idømme straf på livstid.

2.2 Undvigelses

Diagram 8 viser udviklingen i antallet af undvigelses fra lukkede fængsel og arresthuse ("håkte") pr. 100 000 fængselsdøgn.³ I Danmark steg det faktiske antal undvigelses fra lukkede fængsler og arresthuse i 2008 fra to til ni i 2012, de syv fra arresthuse. I Finland var der otte undvigelses fra lukket regi i 2008 og seks undvigelses i 2012. I de mellemliggende år var der én om året. Island får høje værdier ved få undvigelses, når der anvendes relationsmål som pr. 100.000 fængselsdøgn, fordi de, i forhold til de andre nordiske lande, er en lille befolkning. De store søjler i 2008, 2009 og 2012 dækker over henholdsvis en og to undvigelses, mens der ingen var i 2010 og 2011. Antallet af undvigelses i Norge har været stabilt mellem tre og fem. Sverige har fastholdt nedgangen i undvigelsestallet fra lukkede fængsler og arresthuse - der var ni undvigelses i 2008 og to i 2009. Herefter var der ingen undvigelses i 2010 og 2011, mens der i 2012 var én undvigelse.

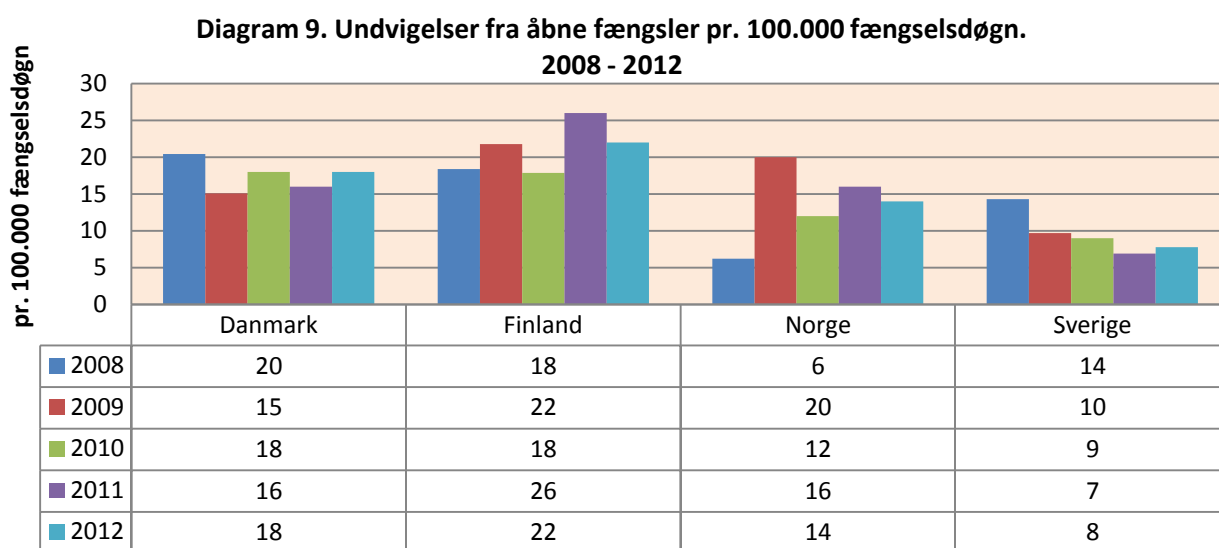

³ Tabellerne i 3.5 viser hele tal. Af komparative årsager viser diagram 8. og 9. talværdier pr. 100 000 fængselsdøgn.

For så vidt angår undvigelses fra åbne fængsler i perioden, se diagram 9 nedenfor.

I Sverige ses en nedgang i undvigelsesstallene fra åbne fængsler i femårsperioden. Island, har ingen haft i hele perioden og er derfor ikke medtaget i diagrammet. Undvigelses fra åbne fængsler i Finland ligger højt og er steget lidt i hele perioden med et toppunkt i 2011. Norge har få undvigelses i 2008, et toppunkt i 2009, herefter et stabilt niveau, mellem 12 og 16 undvigelses pr. 100.000 fængselsdøgn fra 2010 til 2012. I Danmark er niveauet tilsvarende stabilt blot på et lidt højere niveau.

Samlet set er antallet af undvigelses fra åbne fængsler steget fra 58 til 62 pr. 100.000 fængselsdøgn fra 2008 til 2012.

2.3 Dødsfald i fængslerne

Siden 2008 har antallet af selvmord svinget mellem 9 og 23 om året i de nordiske fængsler.

Antallet af øvrige dødsfald været stabilt mellem 11 og 16 tilfælde om året i de nordiske lande.

2.4 Kapaciteten i fængsler og arresthuse

Den samlede fængselskapacitet (antallet og hækten) i Norden var på 18.586 pladser ved årets slutning i 2012. Fem år tidligere i 2008 var antallet af pladser 18.198 - en forøgelse af kapaciteten på 388 pladser, (jf. tabeller 3.7).

I Danmark blev antallet af pladser øget med 245 pladser i den femårige periode. Udvidelsen er overvejende grad en forøgelse af varetægtspladser (206). Det vil sige, at i 2012 er 46 procent af pladserne i Danmark arrestpladser, mens den åbne del udgør 32 procent. Igen skal det bemærkes at Danmark som udgangspunkt lå lavt i 2008 som følge af retsreformen; nedgangen i antallet af dømte afspejledes således også i en lavere kapacitet. I Finland er antallet af pladser i perioden skåret ned med godt 400, helt overvejende i den lukkede sektor. Den åbne del udgør herefter 29 procent af alle pladser i 2012. I Island er antallet af pladser øget med 20 på grund af et nyt åbent fængsel, - en udvidelse på 15 procent af den samlede kapacitet – herefter repræsenterer den åbne del 25 procent af den samlede kapacitet. Norge har udvidet med 226 pladser, fortrinsvis i den lukkede sektor. Den åbne del udgør 37 procent af alle pladser, og Norge er dermed det land i Norden, der har den relativt største andel af åbne pladser. I Sverige er det totale antal pladser steget med 324 pladser fra 2008 til 2012. Antallet af lukkede pladser er øget med 110 og varetægtspladser med 540, i alt 650 pladser, mens antallet af åbne pladser er faldet med 326 siden 2008. De åbne pladser udgør således 14 procent i Sverige og det er den mindste andel af åbne pladser i Norden.

Med en samlet belægsprocent på 99 procent hele perioden (endda 102 procent i 2011) topper Finland stadig den nordiske statistik, når det gælder pladsudnyttelsen i fængslerne (jf. tabel 3.8.2.) Det er specielt den lukkede sektor, der har høje belægningsprocenter. Den høje pladsudnyttelse, har sammenhæng med, at finske fængsler er forpligtede til at tage imod den dømte/fængslede straks efter dom eller rettens beslutning. Island har oplevet en stigning i pladsudnyttelsen indtil 2010, da udnyttelsen toppede med 99 procent. Siden det nye fængsel kom til med 20 pladser er udnyttelsesprocenten gået ned på 91 procent i 2012. Pladsudnyttelsen er også gået ned i Sverige, hvor udnyttelsesprocenten peakede i 2010 med 94 procent, mens den i 2012 var 88 procent. Norge har haft et stabilt niveau i udnyttelsen på 93 procent de to første år og 95 procent i de tre sidste år i perioden. Danmarks belægningsprocent har de sidste tre år ligget mellem 96 og 98. Udgangspunktet i 2008 ligger som tidligere nævnt lavt på 90 procent.

2.5 Personalesituationen

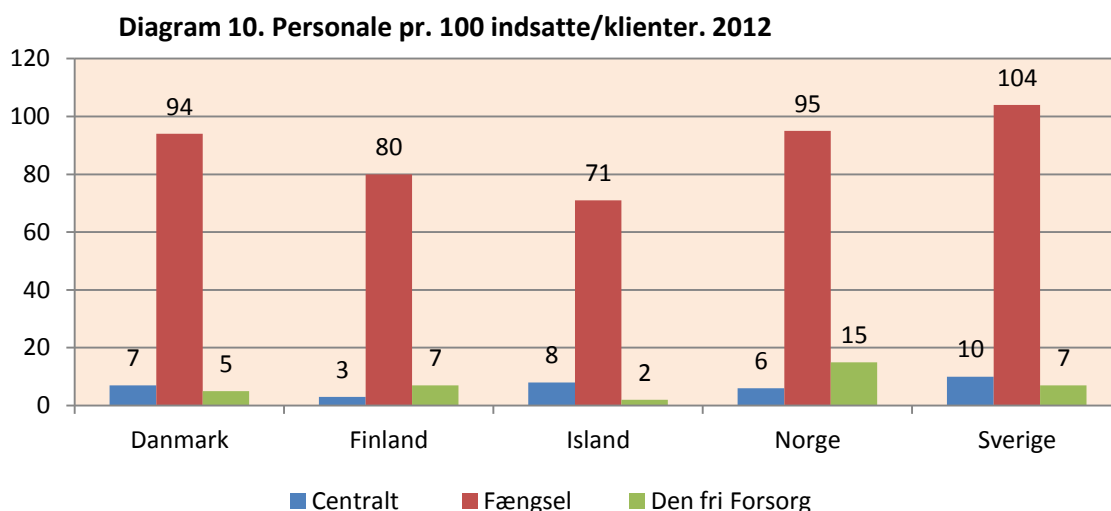
Fordelingen af arbejdsopgaver mellem centraladministrationen, fængslerne og kriminalforsorgen i frihed (frivården) kan variere mellem landene, og der er også forskel på, hvilke stillingsgrupper der indgår i personaletallene, jf. definitionen af "personal". Norge og specielt Island har mange eksternt ansatte i fængslerne, som ikke indgår i personaletallene, som det også fremgår af noterne til tabellerne. I Danmark indgår alle nævnte personalegrupper i opgørelsen af personale, med undtagelse af behandlere og programledere der indgår i 'importmodellen' og er ansat i et firma udefra. Sverige medregner ligeledes alle - dog undtaget lægerne. Sammenligninger af personaletallene skal derfor foretages med forsigtighed.

I Danmark var der 94 ansatte pr.100 indsatte i 2012 mod 106 i 2008 i fængsler og arresthuse.

I absolutte tal var der 13 personer flere ansatte i 2012 end i 2008, hvilket endnu engang understreger, at 2008 var et ikke særligt repræsentativt år på grund af det lave antal indsatte.

Norge har ligget nogenlunde stabilt omkring 90 ansatte pr. 100 indsatte, men er steget over de sidste to år til 95. Island skiller sig ud med 71 ansatte pr. 100 indsatte i 2012, selvom de har udvidet personalestanden med yderligere tre ansatte pr. 100 indsatte siden 2008.

Sverige ligger i toppen med 104 ansatte, steget fra 99 ansatte pr. 100 indsatte i 2008. Bortset fra Danmark har de øvrige nordiske lande udvidet antallet af personale i fængsler og arresthuse med mellem 2 og 6 ansatte pr. 100 indsatte.

Der er også klare forskelle mellem landene, når det gælder antallet af ansatte i kriminalforsorgen i frihed i forhold til antal klienter. Norge ligger højest - 15 pr. 100 klienter, mens Island har færrest - to ansatte pr. 100 klienter. Sverige har flest ansat i centraladministrationen 10 ansatte pr. 100 indsatte, Finland har færrest, de øvrige lande har mellem 6 og 8 ansatte pr. 100 indsatte 2012.

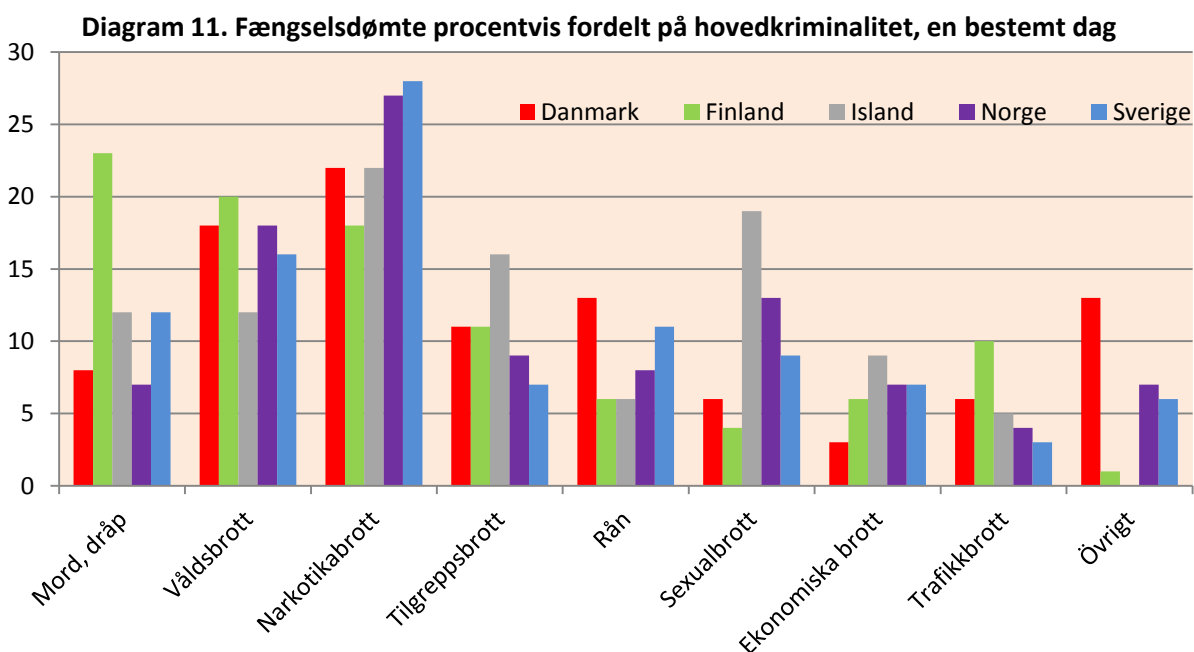
I Danmark er antallet af ansatte i centraladministrationen steget fra 2011 til 2012. Det beror på, at Koncern-IT som indgår i centraladministrationen, er udvidet til også at betjene institutioner, der før folketingsvalget i 2011 tilhørte Integrationsministeriet.

2.6 Hovedkriminalitet blandt fængselsdømte

Tabellerne i afsnit 3.10 viser de fængselsdømtes fordeling på hovedkriminalitet og køn på en bestemt dag i 2012. Det er vigtigt at erindre, at der ved statusopgørelser (på en bestemt dag) fylder kriminalitet, der giver lange domme naturligt langt mere end ved tilgangsopgørelser.

Der er ubetinget flest dømte for narkotikaforbrydelser i Norden. I Sverige udgør narkodømte 28 procent af belægget på en dag. Den næststørste gruppe er dømte for vold. Her ligger Finland højst med 20 procent dømte for vold. De ligger også højst i gruppen af mord- og drabsdømte med 23 procent. Udover narkokriminalitet har Island flest dømte for seksualforbrydelser og tyverier. Danmark har langt den største andel af dømte for røveri. Finland har den højeste andel af trafikdømte i fængsel.

Den relativt store andel, der er dømt i Danmark for kriminalitet 'Övrigt', består blandt andet af overtrædelser af særlovgivningen herunder bl.a. våben- og skattelovgivningen, dog undtaget lov om euforiserende stoffer, der indgår under narkotikaforbrydelser. 'Øvrig kriminalitet' er steget siden 2008 fra 8 procent til 13 procent i 2012.

3 Tabeller

3.1 Klienttillströmning till kriminalvården

3.1.1 Danmark	2008	2009	2010	2011	2012
Påbörjade fängelsestraff ⁴	6 105	6 330	6 474	6 277	6 223
Nyttillkomna klienter i frivården	10 047	10 742	11 359	11 579	11 693
därav					
samhällstjänst	3 595	3 724	3 888	3 739	3 722
samhällsstraff
villkorlig frigivning med övervakning	1 952	1 982	1 982	1 971	2 053
villkorlig dom med övervakning	1 641	1 772	1 991	2 213	2 114
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	765	709	703	731	704
villkorlig dom för trafikbrott med alkoholistbehandling/missbruksprogram	633	607	636	548	507
kontraktsvård
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård
elektronisk kontroll (intensivövervakning)	1 175	1 694	1 898	2 164	2 419
utsluss med elektronisk kontroll
övriga ⁵	286	254	261	213	174
<i>Påbörjade fängelsestraff per 100 000 av</i>					
<i> folkmängden, 15 år eller äldre</i>	<i>137</i>	<i>140</i>	<i>143</i>	<i>137</i>	<i>135</i>
<i> hela folkmängden</i>	<i>112</i>	<i>114</i>	<i>117</i>	<i>113</i>	<i>112</i>
<i>Nyttillkomna klienter i frivården per 100 000 av</i>					
<i> folkmängden, 15 år eller äldre</i>	<i>225</i>	<i>237</i>	<i>251</i>	<i>254</i>	<i>255</i>
<i> hela folkmängden</i>	<i>184</i>	<i>194</i>	<i>205</i>	<i>208</i>	<i>210</i>

⁴ Som följd av ändringar i redovisningsmetod för påbörjade fängelsestraff är siffrorna omräknade för alla år.

⁵ Tillsyn under behandlingsbestämt avtjänande av straff, sexualbrottsdömda i behandling och vid åtalsunderlåtelse.

3.1.2 Finland	2008	2009	2010	2011	2012
Påbörjade fängelsestraff	4 603	4 518	4 258	4 093	3 789
Nyttillkomna klienter i frivården	5 194	4 945	4 568	4 461	4 589
därav					
samhällstjänst	3 609	3 370	3 076	2 927	2 741
samhällsstraff					
villkorlig frigivning med övervakning	934	860	830	768	739
villkorlig dom med övervakning	634	705	644	751	901
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella
villkorlig dom för trafikbrott med alkoholbehandling/missbruksprogram
kontraktsvård
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård
elektronisk kontroll (intensivövervakning)	198
utsluss med elektronisk kontroll					
övriga ⁶	17	10	18	15	10
<i>Påbörjade fängelsestraff per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	104	102	95	91	84
<i>hela folkmängden</i>	87	85	80	76	70
<i>Nyttillkomna klienter i frivården per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	118	111	102	99	102
<i>hela folkmängden</i>	98	93	85	83	85

⁶ Ungdomsstraff.

3.1.3 Island	2008	2009	2010	2011	2012
Påbörjade fängelsestraff	187	209	199	214	234
Nyttillkomna klienter i frivården	319	325	237	218	301
därav					
samhällstjänst	238	231	182	142	202
samhällsstraff					
villkorlig frigivning med övervakning	77	90	50	70	66
villkorlig dom med övervakning	4	4	5	6	1
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella
villkorlig dom för trafikbrott med alkoholbehandling/missbruksprogram
kontraktsvård
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård
elektronisk kontroll (intensivövervakning)
utsluss med elektronisk kontroll	.	.	.	⁷	32
övriga	-	-	-	-	-
<i>Påbörjade fängelsestraff per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	75	83	79	85	92
<i>hela folkmängden</i>	59	65	63	67	73
<i>Nyttillkomna klienter i frivården per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	128	129	94	87	119
<i>hela folkmängden</i>	101	102	75	68	94

⁷ Ny lag om utsluss oktober 2011. Den första klienten fick fotboja i februari 2012.

3.1.4 Norge	2008	2009	2010	2011	2012
Påbörjade fängelsestraff	9 449	8 447	8 438	8 030	7 332
Nyttillkomna klienter i frivården	4 449	5 238	5 104	5 175	5 356
därav					
samhällstjänst	2	-	-	-	-
samhällsstraff	2 812	2 912	2 647	2 545	2 437
villkorlig frigivning med övervakning	950	897	820	859	792
villkorlig dom med övervakning	8	16	13	7	6
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella
villkorlig dom för trafikbrott med alkoholbehandling/missbruksprogram	489	540	531	574	523
kontraktsvård
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård
elektronisk kontroll (intensivövervakning)	95	706	897	920	1 308
utsluss med elektronisk kontroll	4	78	104	144	177
övriga	89	89	92	126	113
<i>Påbörjade fängelsestraff per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	247	217	214	204	180
<i>hela folkmängden</i>	199	176	174	163	147
<i>Nyttillkomna klienter i frivården per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	116	135	130	132	132
<i>hela folkmängden</i>	94	110	105	105	107

3.1.5 Sverige	2008	2009	2010	2011	2012
Påbörjade fängelsestraff	10 370	9 805	9 679	9 463	9 500
Nyttillkomna klienter i frivården	21 095	21 388	20 493	20 305	19 998
därav					
samhällstjänst ⁸	5 632	5 857	5 641	6 309	6 555
samhällsstraff	
villkorlig frigivning med övervakning	5 589	5 399	5 042	4 841	4 934
villkorlig dom med övervakning	
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	
villkorlig dom för trafikbrott med alkoholbehandling/missbruksprogram	
kontraktsvård	1 452	1 491	1 342	1 250	1 051
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård	4 629	4 792	4 795	4 854	4 553
elektronisk kontroll (intensivövervakning)	3 087	3 022	2 905	2 356	2 289
utsluss med elektronisk kontroll	706	827	768	695	616
övriga	-	-	-	-	-
<i>Påbörjade fängelsestraff per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	<i>134</i>	<i>126</i>	<i>123</i>	<i>120</i>	<i>120</i>
<i>hela folkmängden</i>	<i>112</i>	<i>105</i>	<i>103</i>	<i>100</i>	<i>99</i>
<i>Nyttillkomna klienter i frivården per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	<i>273</i>	<i>275</i>	<i>261</i>	<i>257</i>	<i>252</i>
<i>hela folkmängden</i>	<i>228</i>	<i>229</i>	<i>218</i>	<i>214</i>	<i>209</i>

⁸ Villkorlig dom med samhällstjänst redovisas tillsammans med annan samhällstjänst.

3.2 Medelantal frihetsberövade per kategori

3.2.1 Danmark	2008	2009	2010	2011	2012
Medelantal inskrivna frihetsberövade ⁹	3 717	3 873	4 143	4 253	4 178
därav					
häktade	1 199	1 317	1 384	1 384	1 362
<i>procent</i>	32	34	33	33	33
dömda till fängelse	2 418	2 445	2 643	2 730	2 629
<i>procent</i>	65	63	64	64	63
bötesförvandling	0	0	1	1	1
inskrivna för förvaring	33	33	36	39	43
övriga inskrivna ¹⁰	67	79	80	100	144
<i>Dömda per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	54	54	58	60	57
<i>hela folkmängden</i>	44	44	48	49	47
<i>Samtliga frihetsberövade per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	83	86	91	93	91
<i>hela folkmängden</i>	68	70	75	77	75

⁹ Mätning varje dag.

¹⁰ Till största delen i förvärtagna enligt utlänningslagen

3.2.2 Finland	2008	2009	2010	2011	2012
Medelantal inskrivna frihetsberövade ¹¹	3 526	3 492	3 291	3 262	3 236
därav					
häktade ¹²	559	569	599	598	626
<i>procent.</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>18</i>	<i>18</i>	<i>19</i>
dömda till fängelse ¹³	2 845	2840	2 635	2 612	2 561
<i>procent</i>	<i>81</i>	<i>81</i>	<i>80</i>	<i>80</i>	<i>79</i>
bötesförvandling	121	83	57	53	49
inskrivna för förvaring
övriga inskrivna	-	-	-	-	-
<i>Dömda per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	<i>65</i>	<i>64</i>	<i>59</i>	<i>58</i>	<i>57</i>
<i>hela folkmängden</i>	<i>54</i>	<i>53</i>	<i>49</i>	<i>49</i>	<i>47</i>
<i>Samtliga frihetsberövade per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	<i>80</i>	<i>79</i>	<i>74</i>	<i>73</i>	<i>72</i>
<i>hela folkmängden</i>	<i>67</i>	<i>66</i>	<i>61</i>	<i>61</i>	<i>60</i>

¹¹ Mätning två gånger per månad. Inskrivna som är olovligen frånvarande (ca. 50 personer) ingår i mätningen.

¹² I Finland var dessutom 101 (2008), 95 (2009), 95 (2010), 97 (2011) och 95 (2012) häktade på polisarrest.

¹³ Inkluderar 50 (2008), 85 (2009), 102 (2010), 113 (2011) och 150 (2012) klienter med elektronisk kontroll (utsluss).

3.2.3 Island	2008	2009	2010	2011	2012
Medelantal inskrivna frihetsberövade ¹⁴	155	160	171	177	182
därav					
häktade	15	20	18	16	22
<i>procent</i>	<i>9</i>	<i>13</i>	<i>10</i>	<i>9</i>	<i>12</i>
dömda till fängelse	126	123	138	139	133
<i>procent</i>	<i>81</i>	<i>76</i>	<i>81</i>	<i>79</i>	<i>73</i>
bötesförvandling	2	3	1	2	4
inskrivna för förvaring
övriga inskrivna ¹⁵	13	15	13	19	23
<i>Dömda per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	<i>50</i>	<i>49</i>	<i>55</i>	<i>55</i>	<i>53</i>
<i>hela folkmängden</i>	<i>40</i>	<i>38</i>	<i>44</i>	<i>44</i>	<i>42</i>
<i>Samtliga frihetsberövade per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	<i>62</i>	<i>63</i>	<i>68</i>	<i>70</i>	<i>72</i>
<i>hela folkmängden</i>	<i>49</i>	<i>50</i>	<i>54</i>	<i>55</i>	<i>57</i>

¹⁴ Mätning varje dag.

¹⁵ Inskrivna på ett privat "halfway house".

3.2.4 Norge	2008	2009	2010	2011	2012
Medelantal inskrivna frihetsberövade ¹⁶	3 449	3 459	3 681	3 789	3 753
därav					
häktade	717	791	973	904	907
<i>procent</i>	21	23	26	24	24
dömda till fängelse	2 526	2 474	2 536	2 696	2 639
<i>procent</i>	73	72	69	71	70
bötesförvandling	113	106	77	75	77
inskrivna för förvaring	76 ¹⁷	72	71	79	84
övriga inskrivna ¹⁸	16	16	24	35	47
<i>Dömda per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	66	64	64	69	65
<i>hela folkmängden</i>	53	52	52	55	53
<i>Samtliga frihetsberövade per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	90	89	93	96	92
<i>hela folkmängden</i>	73	72	76	77	75

¹⁶ Mätning varje dag.

¹⁷ Varav en inskriven för sikring. År 2002 ersattes sikring med förvaring i Norge. Rättsligt sett är sikring inte ett straff. Domstolen dömd till sikring när det var risk för nya brott på grund av psykisk störning eller på grund av den kriminellas mentala förmåga eller tillstånd. I domen fastställdes en maximaltid, normalt 5-10 år. Varje år prövades det om det var säkerhetsmässigt nödvändigt att den dömd skulle varit i anstalt.

¹⁸ Till största delen i förväntagna enligt utlänningslagen.

3.2.5 Sverige	2008	2009	2010	2011	2012
Medelantal inskrivna frihetsberövade ¹⁹	6 884	7 012	6 902	6 753	6 558
därav					
häktade	1 452	1 462	1 514	1 566	1 571
<i>procent</i>	<i>21</i>	<i>21</i>	<i>22</i>	<i>23</i>	<i>24</i>
dömda till fängelse	5 318	5 434	5 283	5 099	4 905
<i>procent</i>	<i>77</i>	<i>77</i>	<i>77</i>	<i>76</i>	<i>75</i>
bötesförvandling
inskrivna för förvaring
inskrivna för sikring
övriga inskrivna ²⁰	114	116	106	88	82
<i>Dömda per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	<i>69</i>	<i>70</i>	<i>67</i>	<i>65</i>	<i>62</i>
<i>hela folkmängden</i>	<i>57</i>	<i>58</i>	<i>56</i>	<i>54</i>	<i>51</i>
<i>Samtliga frihetsberövade per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	<i>89</i>	<i>90</i>	<i>88</i>	<i>85</i>	<i>83</i>
<i>hela folkmängden</i>	<i>74</i>	<i>75</i>	<i>73</i>	<i>71</i>	<i>69</i>

¹⁹ Mätning 1 gång per månad.

²⁰ År 2008 var andelen inskrivna enligt utlänningslagen omkring 60 procent av denna grupp, år 2012 utgjorde den omkring 40 procent.

3.3 Medelantal frivårdsklienter per kategori

3.3.1 Danmark	2008	2009	2010²¹	2011	2012
Medellantal inskrivna frivårdsklienter ²²	7 829	8 208	8 862	9 484	9 634
därav					
samhällstjänst	1 951	2 005	2 223	2 301	2 304
samhällsstraff
villkorlig frigivning med övervakning	1 604	1 594	1 664	1 662	1 675
villkorlig dom med övervakning	1 396	1 589	1 826	2 184	2 212
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	2 070	2 177	2 308	2 438	2 596
villkorlig dom för trafikbrott med alkoholbehandling/missbruksprogram	595	582	561	564	481
kontraktsvård
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård
elektronisk kontroll (intensivövervakning)	111	173	188	246	288
utsluss med elektronisk kontroll
övriga ²³	102	88	91	88	78
<i>Frivårdsklienter per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	<i>175</i>	<i>181</i>	<i>195</i>	<i>208</i>	<i>210</i>
<i>hela folkmängden</i>	<i>143</i>	<i>148</i>	<i>160</i>	<i>171</i>	<i>173</i>

²¹ Siffrorna från 2010 är korrigerade

²² Mätning 1 gång per månad.

²³ Tillsyn under behandlingsbestämt avtjänande av straff, sexualbrottsdömda i behandling och vid åtalsunderlåtelse.

3.3.2 Finland	2008	2009	2010	2011	2012
Medelantal inskrivna frivårdsklienter ²⁴	4 713	4 308	3 970	3 859	3 645
därav					
samhällstjänst	1 679	1 557	1 428	1 490	1 458
samhällsstraff					
villkorlig frigivning med övervakning	1 772	1 531	1 316	1 177	1 074
villkorlig dom med övervakning	1 246	1 209	1 214	1 178	1 084
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella
villkorlig dom för trafikbrott med alkoholistbehandling/missbruksprogram
kontraktsvård
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård
elektronisk kontroll (intensivövervakning)	18
utsluss med elektronisk kontroll					
övriga ²⁵	15	9	12	14	10
<i>Frivårdsklienter per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	107	97	89	86	81
<i>hela folkmängden</i>	89	81	74	72	67

²⁴ Mätning 1 gång per månad.

²⁵ Ungdomsstraff ingår, som inte särredovisas här.

3.3.3 Island	2008	2009	2010	2011	2012
Medelantal inskrivna frivårdsklienter ²⁶	221	211	190	177	208
därav					
samhällstjänst	88	95	91	72	91
samhällsstraff
villkorlig frigivning med övervakning	112	107	89	81	90
villkorlig dom med övervakning	5	6	6	9	10
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella
villkorlig dom för trafikbrott med alkoholbehandling/missbruksprogram
kontraktsvård
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård
elektronisk kontroll (intensivövervakning)	.	.	.	-	5
utsluss med elektronisk kontroll					
övriga ²⁷	16	3	4	15	12
<i>Frivårdsklienter per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	89	83	76	70	82
<i>hela folkmängden</i>	70	66	60	56	65

²⁶ Mätning 1 gång per månad.

²⁷ Åtalsunderlåtelse med övervakning.

3.3.4 Norge	2008	2009	2010	2011	2012
Medelantal inskrivna frivårdsklienter ²⁸	2 420	2 491	2 410	2 493	2 555
därav					
samhällstjänst	3
samhällsstraff	1 484	1 502	1 402	1 427	1 431
villkorlig frigivning med övervakning	423	403	393	398	394
villkorlig dom med övervakning	11	9	8	6	6
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella
villkorlig dom för trafikbrott med alkoholistbehandling/missbruksprogram	439	450	466	498	518
kontraktsvård
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård
elektronisk kontroll (intensivövervakning) ²⁹	4	58	73	98	134
utsluss med elektronisk kontroll ³⁰	3	8	14
övriga ³¹	53	60	55	66	72
<i>Frivårdsklienter per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	63	64	61	63	63
<i>hela folkmängden</i>	51	52	50	51	51

²⁸ Mätning varje dag.

²⁹ I siffrorna för 2011 och 2012 ingår även utsluss med elektronisk kontroll

³⁰ Estimerade siffror. Utsluss kan inte specificeras för åren 2011 och 2012

³¹ Huvudsakligen förvaringsdömda i frihet.

3.3.5 Sverige	2008	2009	2010	2011	2012
Medelantal inskrivna frivårdsklienter ³²	13 738	14 239	14 184	14 021	13 872
därav					
samhällstjänst ³³	2 191	2 393	2 390	2 545	2 640
samhällsstraff
villkorlig frigivning med övervakning	4 740	4 666	4 438	4 252	4 211
villkorlig dom med övervakning
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella
villkorlig dom för trafikbrott med alkoholbehandling/missbruksprogram
kontraktsvård	1 440	1 522	1 500	1 402	1 229
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård	4 784	5 090	5 324	5 369	5 335
elektronisk kontroll (intensivövervakning)	459	400	376	301	306
utsluss med elektronisk kontroll	124	168	156	152	151
övriga	-	-	-	-	-
<i>Frivårdsklienter per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	<i>178</i>	<i>183</i>	<i>181</i>	<i>178</i>	<i>175</i>
<i>hela folkmängden</i>	<i>148</i>	<i>152</i>	<i>151</i>	<i>148</i>	<i>145</i>

³² Mätning varje dag.

³³ Villkorlig dom med samhällstjänst redovisas tillsammans med annan samhällstjänst.

3.4 Beläggning av fängelsedömda en bestämd dag

3.4.1 Danmark	2008	2009	2010	2011	2012
Totalt antal dömda till fängelse en bestämd dag³⁴	2 222	2 301	2 535	2 565	2 442
därav					
kvinnor					
antal	73	92	83	111	81
<i>procent</i>	3,3	4,0	3,3	4,3	3,3
utländska medborgare					
antal	347	341	373	406	427
<i>procent</i>	15,6	14,8	14,7	15,8	17,5
därav nordiska	13	10	16	15	23
<i>procent</i>	0,5	0,4	0,6	0,6	0,9
15 – 17 åringar					
antal	8	5	7	6	4
<i>procent</i>	0,4	0,2	0,3	0,2	0,2
livstidsdömda					
antal	19	20	20	23	25
<i>procent</i>	0,9	0,9	0,8	0,9	1,0

³⁴ Den 1 september.

3.4.2 Finland	2008	2009	2010	2011	2012
Totalt antal dömda till fängelse en bestämd dag³⁵	2 739	2 555	2 473	2 423	2 336
därav					
kvinnor					
antal	163	170	158	163	161
<i>procent</i>	6,0	6,7	6,4	6,7	6,9
utländska medborgare					
antal	181	227	209	266	239
<i>procent</i>	6,6	8,9	8,5	11,0	10,2
därav nordiska	11	12	10	14	11
<i>procent</i>	0,4	0,5	0,4	0,6	0,5
15 – 17 åringar					
antal	2	6	1	5	4
<i>procent</i>	0,1	0,2	0,0	0,2	0,2
livstidsdömda					
antal	151	155	163	174	198
<i>procent</i>	5,5	6,1	6,6	7,2	8,5

³⁵ Den 31 december

3.4.3 Island	2008	2009	2010	2011	2012
Totalt antal dömda till fängelse en bestämd dag³⁶	126	122	151	134	125
därav					
kvinnor					
antal	8	7	5	8	4
<i>procent</i>	6,3	5,7	3,3	6,0	3,2
utländska medborgare					
antal	23	21	24	25	26
<i>procent</i>	18,3	17,2	15,9	18,7	20,8
därav nordiska	-	-	-	-	-
<i>procent</i>	-	-	-	-	-
15 – 17 åringar					
antal	1	2	-	1	1
<i>procent</i>	0,8	1,6	-	0,7	0,8
livstidsdömda					
antal	-	-	-	-	-
<i>procent</i>	-	-	-	-	-

³⁶ Den 1 september

3.4.4 Norge	2008	2009	2010	2011	2012
Totalt antal dömda till fängelse en bestämd dag³⁷	2 403	2 363	2 640	2 730	2514
därav					
kvinnor					
antal	150	134	149	162	124
<i>procent</i>	6,2	5,7	5,6	5,9	4,9
utländska medborgare					
antal	447	508	538	671	573
<i>procent</i>	18,6	21,5	20,4	24,6	22,8
därav nordiska	31	38	38	42	37
<i>procent</i>	1,3	1,6	1,4	1,5	1,5
15 – 17 åringar					
antal	1	3	1	1	3
<i>procent</i>	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
livstidsdömda					
antal
<i>procent</i>

³⁷ Den 11 november

3.4.5 Sverige	2008	2009	2010	2011	2012
Totalt antal dömda till fängelse en bestämd dag³⁸	4 973	4 960	4 904	4 729	4 451
därav					
kvinnor					
antal	262	253	251	275	249
<i>procent</i>	5,3	5,1	5,1	5,8	5,6
utländska medborgare					
antal	1 408	1 455	1 430	1 351	1 396
<i>procent</i>	28,3	29,3	29,2	28,6	31,4
därav nordiska	204	181	172	167	136
<i>procent</i>	4,1	3,6	3,5	3,5	3,1
15 – 17 åringar³⁹					
antal	-	1	-	-	-
<i>procent</i>	-	0,0	-	-	-
livstidsdömda					
antal	154	155	159	159	155
<i>procent</i>	3,1	3,1	3,2	3,4	3,5

³⁸ Den 1 oktober.

³⁹ Från och med 1999 döms ungdomar i Sverige till slutet ungdomsvård som tidsbestämts av domstolen och som verkställs hos Statens Institutionsstyrelse.

3.5 Rymningar direkt från anstalts- eller häktesområde

3.5.1 Danmark	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstalter					
Antal rymningar	90	68	88	77	87
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	20	15	18	16	18
Slutna anstalter och häkten					
Antal rymningar	2	5	8	3	9
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	0	1	1	0	1

3.5.2 Finland	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstalter					
Antal rymningar	56	69	56	85	65
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	18	22	18	26	22
Slutna anstalter och häkten					
Antal rymningar	8	1	1	1	6
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	1	0	0	0	1

3.5.3 Island	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstalter					
Antal rymningar	-	-	-	-	-
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	-	-	-	-	-
Slutna anstalter och häkten					
Antal rymningar	1	2	-	-	1
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	2	5	-	-	3

3.5.4 Norge	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstalter					
Antal rymningar	27	90	58	78	64
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	6	20	12	16	14
Slutna anstalter och häkten					
Antal rymningar	4	4	5	3	4
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	1	1	1	0	0

3.5.5 Sverige	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstalter					
Antal rymningar	61	40	35	24	25
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	<i>14</i>	<i>10</i>	<i>9</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
Slutna anstalter och häkten					
Antal rymningar	9	2	-	-	1
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0</i>

3.6 Dödsfall i anstalter och häkten

3.6.1 Danmark	2008	2009	2010	2011	2012
Antal självmord	5	5	2	5	4
Övriga dödsfall	1	6	9	8	1

3.6.2 Finland	2008	2009	2010	2011	2012
Antal självmord	4	1	4	7	2
Övriga dödsfall	5	5	2	2	3

3.6.3 Island	2008	2009	2010	2011	2012
Antal självmord	-	-	-	-	.
Övriga dödsfall	-	-	-	-	1

3.6.4 Norge	2008	2009	2010	2011	2012
Antal självmord	7	1	2	4	5
Övriga dödsfall	5	1	1	2	2

3.6.5 Sverige	2008	2009	2010	2011	2012
Antal självmord	6	2	3	7	7
Övriga dödsfall ⁴⁰	1	4	3	3	4

⁴⁰ Reviderade siffror för samtliga år.

3.7 Anstalts- och häktesenheter samt platskapacitet vid årets slut

3.7.1 Danmark	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstaltsenheter					
antal enheter	9	9	9	9	9
antal platser	1 280	1 390	1 378	1 316	1 321
antal platser vid					
största enhet	204	204	204	204	204
minsta enhet	15	15	15	15	20
Slutna anstaltsenheter					
antal enheter	7	8	8	7	7
antal platser	940	952	944	938	938
antal platser vid					
största enhet	208	207	200	200	200
minsta enhet	24	50	50	50	50
Häktesenheter					
antal enheter	41	44	45	46	46
antal platser	1 638	1 756	1 812	1 880	1 844
antal platser vid					
största enhet	429	429	429	429	429
minsta enhet	7	7	7	7	7
Totalt antal platser	3 858	4 098	4 134	4 134	4 103

3.7.2 Finland	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstaltsenheter					
antal enheter	17	18	18	18	16
antal platser	973	1 002	1 022	1 030	910
antal platser vid					
största enhet	101	101	101	101	103
minsta enhet	16	7	7	7	14
Slutna anstaltsenheter					
antal enheter	16	16	16	15	16
antal platser	2 544	2 296	2 091	2 062	2 179
antal platser vid					
största enhet	346	328	284	284	284
minsta enhet	50	50	20	56	60
Häktesenheter					
antal enheter
antal platser
antal platser vid					
största enhet					
minsta enhet					
Totalt antal platser	3 517	3 298	3 113	3 092	3 089

3.7.3 Island	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstaltsenheter					
antal enheter	1	1	2	2	2
antal platser	20	20	36	38	40
antal platser vid					
största enhet	20	20	20	22	22
minsta enhet	20	20	16	16	18
Slutna anstaltsenheter					
antal enheter	4	4	4	4	4
antal platser	122	124	125	123	123
antal platser vid					
största enhet	87	87	87	87	87
minsta enhet	10	10	10	10	10
Häktesenheter ⁴¹					
antal enheter
antal platser
antal platser vid					
största enhet					
minsta enhet					
Totalt antal platser	142	144	161	161	163

⁴¹ I Island finns inte särskilda häkten, men 2 slutna anstalter har upptill 9 platser som är reserverade för häktade, jämför tabell 3.8.3.

3.7.4 Norge	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstaltsenheter⁴²					
antal enheter	35	35	34	39	39
antal platser	1 352	1 379	1 417	1 414	1 389
antal platser vid					
största enhet	115	115	115	115	115
minsta enhet	6	6	6	6	6
Slutna anstaltsenheter					
antal enheter	32	32	35	35	35
antal platser	2 222	2 187	2 409	2 419	2 411
antal platser vid					
största enhet	392	392	392	392	392
minsta enhet	12	15	13	13	15
Häktesenheter					
antal enheter
antal platser
antal platser vid					
största enhet					
minsta enhet					
Totalt antal platser	3 574	3 566	3 826	3 833	3 800

⁴² "Övergångsboliger" är medräknade i öppna anstaltsenheter.

3.7.5 Sverige	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstaltsenheter					
antal enheter	25	24	24	23	23
antal platser	1 335	1 219	1 219	1 095	1 009
antal platser vid					
största enhet	150	150	150	150	120
minsta enhet	6	6	6	6	6
Slutna anstaltsenheter					
antal enheter	40	40	39	38	38
antal platser	3 841	3 802	3 839	3 824	3 951
antal platser vid					
största enhet	234	235	330	330	463
minsta enhet	5	5	5	5	5
Häktesenheter					
antal enheter	30	30	30	32	32
antal platser	1 931	1 966	1 950	2 392	2 471
antal platser vid					
största enhet	301	301	269	321	350
minenheter	10	14	14	14	14
Totalt antal platser	7 107	6 987	7 008	7 311	7 431

3.8 Platser, beläggning och beläggningsprocent i medeltal

3.8.1 Danmark⁴³	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstalter					
antal platser	1 376	1 346	1 395	1 371	1 318
beläggning	1 206	1 230	1 343	1 335	1 309
<i>beläggningsprocent</i>	88	91	96	97	99
Slutna anstalter					
antal platser	921	958	944	943	937
beläggning	823	868	891	908	884
<i>beläggningsprocent</i>	89	91	94	96	94
Häkten					
antal platser	1 605	1 714	1 778	1 820	1 868
beläggning	1 500	1 617	1 731	1 794	1 792
<i>beläggningsprocent</i>	93	94	97	99	96
Totalt					
antal platser	3 902	4 019	4 117	4 134	4 123
beläggning	3 530	3 715	3 965	4 037	3 984
<i>beläggningsprocent</i>	90	92	96	98	97

⁴³ Mätning varje dag. I Danmark finns dessutom ett antal s.k. pensioner (half-wayhouses) som huvudsakligen används för klienter under övervakning samt dömda som utplaceras där när de verkställer ett frihetsstraff. Under 2012 fanns det i genomsnitt 180 platser på pensionerna, och i genomsnitt fanns 167 klienter där.

3.8.2 Finland⁴⁴	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstalter					
antal platser	1 003	992	1 006	1 024	1 009
beläggning	834	867	856	880	813
<i>beläggningsprocent</i>	83	87	85	86	81
Slutna anstalter					
antal platser	2 519	2 461	2 205	2 074	2 093
beläggning	2642	2 539	2 333	2 270	2 260
<i>beläggningsprocent</i>	105	103	106	109	108
Häkten⁴⁵					
antal platser
beläggning
<i>beläggningsprocent</i>
Totalt					
antal platser	3 522	3 453	3 211	3 098	3 102
beläggning	3 476	3 407	3 189	3 149	3 074
<i>beläggningsprocent</i>	99	99	99	102	99

⁴⁴ Mätning 2 gånger per månad.

⁴⁵ I Finland bedrivs häktesverksamhet på vissa av de slutna anstalterna.

3.8.3 Island⁴⁶	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstalter					
antal platser	20	20	30	38	40
beläggning	20	20	34	39	39
<i>beläggningsprocent</i>	<i>100</i>	<i>102</i>	<i>113</i>	<i>103</i>	<i>98</i>
Slutna anstalter					
antal platser	110	112	112	114	114
beläggning	109	113	114	110	106
<i>beläggningsprocent</i>	<i>99</i>	<i>101</i>	<i>102</i>	<i>96</i>	<i>93</i>
Häkten					
antal platser	12	12	12	9	9
beläggning ⁴⁷	4	4	3	3	3
<i>beläggningsprocent</i>	<i>35</i>	<i>32</i>	<i>28</i>	<i>28</i>	<i>28</i>
Totalt					
antal platser	142	144	154	161	163
beläggning	133	137	152	152	148
beläggningsprocent	94	95	99	94	91

⁴⁶ Mätning varje dag.

⁴⁷ I Island får häktade vistas tillsammans med andra intagna fängslade på slutna eller öppna anstalter.

3.8.4 Norge⁴⁸	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstalter					
antal platser ⁴⁹	1 325	1 343	1 368	1 412	1 407
beläggning	1 191	1 203	1 275	1 310	1 290
<i>beläggningsprocent</i>	90	90	93	93	92
Slutna anstalter					
antal platser	2 218	2 218	2 336	2 401	2 391
beläggning	2 104	2 105	2 262	2 313	2 301
<i>beläggningsprocent</i>	95	95	97	96	96
Häkten					
antal platser
beläggning
<i>beläggningsprocent</i>
Totalt					
antal platser	3 543	3 561	3 704	3 813	3 798
beläggning	3 295	3 309	3 537	3 622	3 591
<i>beläggningsprocent</i>	93	93	95	95	95

⁴⁸ Mätning varje dag.

⁴⁹ "Overgangsboliger" är medräknade i öppna anstalter.

3.8.5 Sverige⁵⁰	2008	2009	2010	2011	2012
Öppna anstalter					
antal platser	1 260	1 271	1 214	1 143	1 085
beläggning	1 167	1 127	1 066	948	875
<i>beläggningsprocent</i>	93	89	88	83	81
Slutna anstalter					
antal platser	3 810	3 779	3 681	3 752	3 788
beläggning	3 506	3 541	3 495	3 533	3 461
<i>beläggningsprocent</i>	92	94	95	94	91
Häkten					
antal platser	1 824	1 864	1 860	2 021	2 000
beläggning	1 708	1 725	1 796	1 759	1 743
<i>beläggningsprocent</i>	94	93	97	87	87
Totalt					
antal platser	6 894	6 914	6 755	6 916	6 873
beläggning	6 381	6 393	6 357	6 240	6 079
<i>beläggningsprocent</i>	93	92	94	90	88

⁵⁰ Mätning varje dag.

3.9 Anställda i kriminalvården i absoluta tal och i relation til antalet klienter

3.9.1 Danmark^{51 52}	2008	2009	2010	2011	2012
Central administration	199	223	223	234	270 ⁵³
<i>Personal per 100 intagna⁵⁴</i>	6	6	6	6	7
Anstalter och häkten	3 750	3 791	3 801	3 775	3 763
<i>Personal per 100 intagna</i>	106	102	96	94	94
Kriminalvård i frihet	415	437	441	459	474
<i>Personal per 100 klienter i frivård</i>	5	5	5	5	5

3.9.2 Finland⁵⁵	2008	2009	2010	2011	2012
Central administration	86	84	83	82	83
<i>Personal per 100 intagna</i>	2	2	3	3	3
Anstalter och häkten⁵⁶	2 696	2 654	2 585	2 534	2 458
<i>Personal per 100 intagna</i>	78	78	81	80	80
Kriminalvård i frihet	271	266	252	243	260
<i>Personal per 100 klienter i frivård</i>	6	6	6	6	7

⁵¹ Alla siffror är omräknade efter ny metod

⁵² Här tillkommer 298 (2012), 297 (2011), 291 (2010), 279 (2009), 242 (2008) som är anställda i half-way houses eller har funktioner som berör flera olika tjänsteställen.

⁵³ Ökningen från 2011 till 2012 beror på, att Koncern-IT som ingår i centraladministrationen, är utökad till att också arbeta åt institutioner, som tidigare tillhörde Integrationsministeriet.

⁵⁴ Siffran inkluderer inte lärare och administrativa medarbetare på Kriminalvårdens utbildningscenter ca 66 årsarbetskrafter samt medarbetare med funktioner som är gemensamma för alla institutioner (62 årsarbetskrafter).

⁵⁵ Fördelningen av personal mellan anstalt och frivård är skattad.

⁵⁶ Siffran inkluderar inte lärare och sjukvårdspersonal som arbetar i fängelse, men inte är anställda av kriminalvården totalt ca 55 årsarbetskrafter.

3.9.3 Island	2008	2009	2010	2011	2012
Central administration	11	11	11	11	12
<i>Personal per 100 intagna</i>	8	8	7	7	8
Anstalter och häkten⁵⁷	92	92	100	105	105
<i>Personal per 100 intagna</i>	69	67	66	69	71
Kriminalvård i frihet	4	4	4	4	4
<i>Personal per 100 klienter i frivård</i>	2	2	2	2	2

3.9.4 Norge	2008	2009	2010	2011	2012
Central administration⁵⁸	199	204	213	207	207
<i>Personal per 100 intagna</i>	6	6	6	6	6
Anstalter och häkten⁵⁹	2 932	2 976	3 173	3 323	3 428
<i>Personal per 100 intagna</i>	89	90	90	92	95
Kriminalvård i frihet	332	332	356	358	391
<i>Personal per 100 klienter i frivård</i>	14	13	15	14	15

⁵⁷ Siffran inkluderar *inte* lärare för intagna, lärare för personal och sjukvårdspersonal totalt ca 12 årsarbetskrafter.

⁵⁸ Här räknas den norska kriminalvårdens nya regionala kontor som central administration.

⁵⁹ Siffran inkluderar *inte* lärare för intagna (ca 280), lärare på kriminalvårdens utbildningscenter (ca 60), personer som utbildas till vårdare (ca 100), vårdare i praktik (ca 170) samt sjukvårdspersonal (ca 100) och bibliotikarier (ca 20)

3.9.5 Sverige⁶⁰	2008	2009	2010	2011	2012
Central administration	550	575	595	606	601
<i>Personal per 100 intagna</i>	9	9	9	10	10
Anstalter och häkten⁶¹	6 288	6 506	6 471	6 516	6 322
<i>Personal per 100 intagna</i>	99	102	102	104	104
Kriminalvård i frihet	982	1 004	1 034	1 043	1 032
<i>Personal per 100 klienter i frivård</i>	7	7	7	7	7

⁶⁰ Fr.o.m. 2006 har värdena, som är skattade, beräknats på nytt sätt. I samband med ny organisation 2006 fördes vissa stödfunktioner över från anstalter, häkten och frivårdsenheter till regionkontoren.

⁶¹ Siffran inkluderar vårdare under utbildning (ca 150), lärare för intagna (ca 120), lärare för personal under utbildning (ca 50), sjukvårdspersonal (ca 150), samt transporttjänsten (ca 340).

3.10 Fängelsedömda fördelat procentuellt etter kön och huvudbrott

Opgjort en bestämmd dag

3.10.1 Danmark	2008			2009			2010			2011			2012		
	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total
<i>Huvudbrott</i> ⁶²															
Mord, dråp och försök	8	19	8	8	15	8	7	18	8	8	16	8	8	20	8
Våldsbrott och hot	26	15	25	21	24	21	20	17	20	18	24	18	18	22	18
Narkotikabrott	24	30	24	23	32	23	21	29	21	23	22	23	22	20	22
Tillgreppsbrott	10	12	10	11	8	10	10	4	10	11	12	11	11	9	11
Rån	11	5	11	13	8	13	15	13	15	13	9	13	14	6	13
Sexualbrott	6	-	6	5	2	5	6	1	6	6	3	6	6	-	6
Ekonomiska brott	3	8	3	3	4	3	2	6	3	2	7	3	2	6	3
Trafikbrott	5	3	5	6	1	6	5	1	5	5	1	5	6	4	6
Övrigt	8	7	8	11	7	11	14	11	13	13	6	13	13	14	13
<i>Procent av alla</i>	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	2 149	73	2 222	2 209	92	2 301	2 452	83	2 535	2 454	111	2 565	2 361	81	2 442

⁶² Den 1 september

3.10.2 Finland	2008			2009			2010			2011			2012		
	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total
<i>Huvudbrott</i> ⁶³															
Mord, dråp och försök	19	33	20	20	28	20	21	29	22	22	32	23	23	35	23
Våldsbrott och hot	20	15	20	20	20	20	21	20	21	21	17	21	21	14	20
Narkotikabrott	16	16	16	14	16	14	15	15	15	17	16	17	18	20	18
Tillgreppsbrott	14	10	13	12	11	12	11	10	11	11	6	10	11	12	11
Rån	6	3	6	7	5	7	8	8	8	7	7	7	7	6	6
Sexualbrott	3	-	3	3	1	3	4	3	4	4	4	4	4	2	4
Ekonomiska brott	6	11	6	4	6	4	5	8	5	5	8	6	6	7	6
Trafikbrott	14	13	14	15	10	15	13	6	13	11	7	11	10	4	10
Övrigt	2	-	2	5	5	5	1	1	1	1	3	2	1	1	1
<i>Procent av alla</i>	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	2 652	160	2 812	2 661	174	2 835	2 439	182	2 621	2 339	171	2 510	2 299	162	2 461

⁶³ Den 1 maj

3.10.3 Island	2008			2009			2010			2011			2012		
	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total
<i>Huvudbrott</i> ⁶⁴															
Mord, dråp och försök	13	-	13	15	14	15	12	20	12	9	13	9	12	25	12
Våldsbrott och hot	16	14	16	12	14	12	10	-	10	17	-	16	12	-	12
Narkotikabrott	25	43	26	29	29	29	34	20	34	26	50	28	21	50	22
Tillgreppsbrott	13	14	13	7	14	7	12	20	12	15	25	16	17	-	16
Rån	8	-	7	5	14	6	5	-	5	7	-	7	6	-	6
Sexualbrott	17	-	16	17	0	16	20	-	19	18	-	17	20	-	19
Ekonomiska brott	3	-	2	10	14	11	1	-	1	1	13	1	8	25	9
Trafikbrott	4	-	4	3	-	3	7	40	8	6	-	5	5	-	5
Övrigt	1	29	2	2	-	2	-	-	-	2	-	1	-	-	-
<i>Procent av alla</i>	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	119	7	126	115	7	122	146	5	151	126	8	134	121	4	125

⁶⁴ Den 1 september

3.10.4 Norge	2008			2009			2010			2011			2012		
	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total
<i>Huvudbrott</i> ⁶⁵															
Mord, dråp och försök	7	8	7	7	10	7	7	12	7	7	6	7	7	7	7
Våldsbrott och hot	14	11	14	16	11	16	16	7	16	17	10	17	18	17	18
Narkotikabrott	29	39	30	31	39	31	26	34	26	28	46	29	27	32	27
Tillgreppsbrott	9	9	9	9	8	9	10	9	10	9	7	9	9	6	9
Rån	6	1	6	6	3	6	6	1	5	7	5	7	8	5	8
Sexualbrott	12	1	11	12	1	11	13	1	13	13	2	12	13	2	13
Ekonomiska brott	6	12	6	8	13	8	7	14	8	5	10	5	7	7	7
Trafikbrott	7	13	8	7	9	7	7	12	7	6	6	6	4	7	4
Övrigt	9	6	9	5	7	6	8	10	8	8	7	8	6	17	7
<i>Procent av alla</i>	100	100	100	100	100	100	100	100	100	10	100	100	100	100	100
N	2 271	149	2 420	2 271	139	2 410	2 413	147	2 560	2 476	141	2 617	2 436	121	2 557

⁶⁵ Den 11 november

3.10.5 Sverige	2008			2009			2010			2011			2012		
	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total
<i>Huvudbrott⁶⁶</i>															
Mord, dråp och försök	10	13	11	10	12	11	11	14	11	11	13	11	12	13	12
Våldsbrott och hot	17	13	17	16	14	16	15	12	15	15	10	15	16	16	16
Narkotikabrott	30	38	30	30	37	30	31	39	32	31	39	31	28	35	28
Tillgreppsbrott	7	13	7	6	11	7	6	9	6	7	12	7	7	8	7
Rån	10	3	9	10	3	10	10	5	10	11	5	11	11	6	11
Sexualbrott	9	1	9	9	1	8	9	1	8	9	1	8	9	2	9
Ekonomiska brott	6	8	6	9	7	9	8	11	8	8	8	8	7	10	7
Trafikbrott	4	3	4	3	7	3	3	4	3	2	6	3	3	4	3
Övrigt	7	7	7	6	8	6	6	5	6	6	4	6	6	7	6
<i>Procent av alla</i>	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	4 711	262	4 973	4 707	253	4 960	4 653	251	4 904	4 454	275	4 729	4 202	249	4 451

⁶⁶ Den 1 oktober